

Падзеі, меўшы месца ў апошні час на шэрагу прадрэпрэсіваў, у БДУ, у асобных школах, дыскусія на пытанні аб рэнетуреры тэатру, лісты ў рэдакцыю і г. д., осяведчы аб росце і актывізацыі шавінізму (рускі, беларускі, яўрэйскі, польскі), ірацыйны нацыяна-дэмакратычны тэндэнцыі і правага ўхілу ў нацыянальна-культурных пытаннях, з'яўляючыся вынікам напівку варожых нам сіл і ахаліўшых асобных недастаткова ўстойлівых камуністычных.

Лічыць, што «нацыяналізм насам найбольш развіццёвы ў рабочае асяроддзішча, наносіць найвялікшы ўшчэрбак справе пралетарскай класавай барацьбы», і ўлічваючы неабходнасць барацьбы з усімі нацыяналізмам усяіх нацый, адстаіваюць за адзінства пралетарскай барацьбы і пралетарскіх арганізацый» (Менін), канферэнцыя заклікае ўсю партыйную арганізацыю навесці рашучую барацьбу з вылазкамі класавога ворага, праціваючы далейшае глыбокае растулачэнне сутнасці нацыянальнай палітыкі нашай партыі, навіўшы больш рашучую барацьбу з шавінізмам і нацыяна-дэмакратызмам, выкрываючы іх класаварожую сутнасць, узмацніўшы інтэрнацыянальнае выхаванне рабочых мас, памятаючы, што ва ўсёй нашай культуры-масавай рабоце павінен быць ажыццёўлен леанізм нашай партыі: «культура нацыянальнай на форме і пралетарскай па змесце».

Адзначаючы, што правядзенне лезунгу партыі аб самакрытыцы да-ло значныя вынікі ў справе паліпшэння працы савецкіх, гаспадарчых, прафесіянальных, партыйных і інш. арганізацый і дапамагло выкрыццю алоўжыванню, надбайных адносін да патрб рабочых і салін і адзінасны ў апарату эле ментаў, якія разлажыліся (Зембінска-справа Пледчаніцкая, Бягомльска-справа Астр-Гарадзецкая, справа Гу-саіма і г. д.), разам з гэтым канферэнцыя канстатуе, што самакрытыка з'явіў ішчэ зусім недастаткова раз-горнута. Канферэнцыя абавязвае партарганізацыю і прафсаюзы пры-няць усё захады да больш шырока-га разгортвання самакрытыкі і ўнутры - партыйнай дэмакратыі, больш сур'ёзных адносін да рабо-раўскіх артыкулаў, пастаноў рабочых сходаў і сваячасовага рэагаван-ня на ўсіх ірацыйных і вылазкі класавых ворагаў.

У сімовы перыяд павінна быць удзелена асабліва ўвага больша-цізму выхаванню партыйнай арга-нізацыі; у працу школ, паліттур-коў, вач. камвузу, нац. камвузу, заводнага камвузу павінны быць уцягнуты больш шырокія колы парт-ыйных мас. Канферэнцыя даручае АК наместніц канкрэтныя мерапры-емствы на перадавога тэатру выско-вага і гарадскога нізавога партыйна-га актыўна.

Адзначаючы рост прамысловасці, павялічэнне капітальных уклад-ванняў, канферэнцыя зьявляе ўва-гу гаспадарчых органаў, партыйнай арганізацыі, прафсаюзу на пытан-ні гаспадарчага будаўніцтва: вытвор-чыя праграмы, забеспячэнне сыр-ком, капітальнае будаўніцтва, ума-няенне плянаваасці, скарачэнне тэрмікаў новага будаўніцтва і яго павячэнне, зьяўленне сабекошту прадукцыі ня менш, чым на 7%, паліпшэнне якасці прадукцыі, на-віўшы прадукцыйнасці працы і прадаўнага дысплыліны—усе гэтыя важнейшыя пытанні павінны быць у цэнтры ўвагі ітудэнальнай працы партыйных, прафесіянальных і гас-падарчых арганізацый.

Канстатуючы зусім недастаткова масавую працу на прадрэпрэсівах, у цэху, у клябах і слабое кіраўні-цтва гэтай працай з боку прафсаю-заў і асабліва КП(С)Б канферэнцыя за-ва-

стварэнне новых нацсаю ў знач-най меры будзе залежаць ад по-спяхаў працы на старых, гэтак і паванне арганізаваных нацсаюў. Канферэнцыя зьявляе асабліваю ўвагу партарганізацыі на неабход-насць развіцця новых калгасоў, сталай данамогі калгасных гаспа-дарням, увазі аземлявародавання а арганізацыі сельгасналектываў, спачаткова земляпарадкавання на ўжо арганізаваных калектывах, деп-шай пастаноў працы ў саўгасах, паліпшэння жылльбных умоў і культурна-масавай працы ў саўга-сах, дапамогі саўгасам акаляўчому будыцка-серадзяцкаму насельні-цтву а там, каб саўгасы і калгасы былі сапраўднымі прыкладамі для сялянства.

Адзначаючы некаторы рост каап-эрацыі як спажывецкай, гэтак і сель-ска-гаспадарчай і павялічэнне аб-ору паявых капіталаў, канферэнцыя прапонуе фракцыйны кааперацыйны арганізацый, асабліва на лініі сель-гас. кааперацыі ўзмацніць працу па абору паявых узаосаў і ваюгу па-вясчэння каапераванья батракоў, беднаты і серадзяцтва.

Канферэнцыя абавязвае ўсіх чле-наў і кандыдатаў партыі ўступіць у члены кааперацыі. Праходзячы справядліва-выбар-чая кампанія сельсаветаў з'яўляе-ца праверкай працы партыйнай а-рганізацыі і ўплыву яе на масы. Вы-бары саветаў у сучасны перыяд з'я-ляюцца аренай абвастрыўшайся класавай барацьбы і спроб варожых сіл проціпаставіць сабе савецкай уладзе і камуністычнай партыі. Партыйны арганізацыі, праводя-чы гэту працу, павінны праверыць, у якой ступені ўсе ўстаноўка прак-тычнай працы ў вёсцы адказвае а-сноўнаму лезунгу нашай партыі ў вёсцы «апора на беднату, саюз з се-радзяком і рашучая барацьба з ку-лацтвам» і наколькі арганізацыйні та-говы даць рашучы адпор кулацкім элементам і сваім умелым кіраўні-цтвам аб'яднаць вакол сабе асноўны масы сялянства: батрацтва, беднату і серадзяцкую масу. Канферэнцыя заклікае ўсю арганізацыю Менскае акругі ўжыць рашучыя захады да ажыццэўлення дырэктнаў партыі ў галіне выбараў саветаў.

Пытанні далейшага ўзмацнення арганізаванасці і палітычнай акты-васці беднаты, узмацненне саюзу з серадзяком і рашучая барацьба з кулаком з'яўляюцца важнейшымі нашымі задачамі. Канферэнцыя пра-понуе ўсёй партарганізацыі ўста-новіць большую сістэму ў працы з беднатою як на пытанні скліку агульных сходаў беднаты, гэтак і на пытанні працы груп беднаты. Канферэнцыя даручае акругомаў і РК КП(С)Б ўжыць рашучыя захады да павышэння колькасці груп беднаты і якаснага паліпшэння зместу іх працы, стварыўшы з бед-наты і батрацтва сапраўдны актыў-вакол партыйскі, савецкіх і грамад-скіх арганізацый вёсак.

Выбары саветаў у гарадзе маюць вялікую палітычную значнасць як у сэнсе большага ўдзялення шы-рокіх рабочых колаў у палітычнае і гаспадарчае жыццё краіны, гэтак і ў сэнсе ажыццэўлення работ са-ветаў; неабходна, каб рабочая клас-а правяла максимум арганізаванас-ці і свядомасці. Гэта неабходна-тым больш, што вопыт мінулай вы-барчай кампаніі паказаў вялікі рост актыўнасці дробна-буржуаз-ных колаў. Канферэнцыя завастае ўвагу ўсёй арганізацыі і прафсаю-заў на неабходнасць прыняць на-лежныя захады, каб было 100% удзялення рабочых і работніц у выбарах саветаў, для чаго зараз-жа разгарнуць справядліваю кампанію аб працы гарсавету і падрыхтоўку да саміх выбараў.

Адзначаючы недастатковую працу асабліва арганізацый, адсутнасць плянаваасці і сістэмы ў вотаў галі-

правільнага кіраўніцтва партыі ка-самолам павінае асабліва важнае значэнне, таму канферэнцыя пра-понуе ўсёй партарганізацыі: а) зьявіўшы асабліваю ўвагу на боль-шавіцкае выхаванне камсамольскай арганізацыі, б) дабіцца правільнага партыйнага кіраўніцтва ЛКСМ, аса-бліва з боку ачоса, в) павесці ўмоў-неную працу з актывам ЛКСМ, на-віўшы дысплыліну сярод яго, г) павесці рашучую барацьбу з ха-равітым зьявіцтвам у камсамоль-скай арганізацыі (пьянства, недас-ціжнаванасць, упадніцтва і г. д.), д) павялічыць рост арганізацый ЛКСМ за кошт рабочаў, батрацка-будыцкай моладзі, е) узмацніць працу партасродку ў ЛКСМ, ж) павялічыць працу сярод шчыраў, в) праверыць, як прадуюць пры-маваныя да камсамольскіх ачоса партыйцы і прыпач належны за-хад да паліпшэння іх працы.

Адзначаючы зусім слабую працу па правядзенні антырэлігійнай пра-цы, у аглянах у тым мы меем нека-торы клерыкалізм, канферэнцыя ставіць перад ўсёй партарганізацый задачу па бліжэйшы перыяд неаб-ходнасці ўзмацнення антырэлігій-най прапаганды ў ітудэнальнай сваёй працы, зьявіўшы асабліваю ўвагу на барацьбу з клерыкалізмам, релі-гійным абрадам і партыйнай і камсамольскай арганізацыях, гэтак і сярод беспартыйных мас.

Адзначаючы слабое асвятленне становішча працы раёнаў у друку і недастатковае распаўсюджанне газ. «Зьвязда», канферэнцыя прапонуе РК і ачоскам прыпач належныя захады да большага асвятлення становішча і працы партарганізацый на старонках цэнтральных газет, прыняўшы крокі да павышэння падпіскі на газ. «Зьвязда». Разам з гэтым канферэнцыя лічыць неабход-ным, каб газ. «Зьвязда» напешчыла замест газеты наогул і партыйнага аддзелу ў прыватнасці.

Ангельскія гарнякі галадаюць

Ніколі яшчэ беспрацоўе ў вугальным раёне не дасягала так х размераў, як у сучасны момант.—Мільёнам гарнякоў з іх сем'ямі пагражае голодная сьмерць

Паўднёвы Уэльс

У Паўднёвым Уэльсе, у буйней-шым прамысловым цэнтры Вяліка-Брытаніі, на вачох усяго капіталі-стычнага сьвету разгортваецца адна з самых жудасных драм,—самая жу-дасная па сваёй даўжыні часу, па сваёй безнадзейнасці і жорсткасці. Гэта—бяскончая агонія мільёну гар-някоў, якія распачыла змагацца з голадам у літаральным сэнсе гэтага слова. Справа дайшла да таго, што пават ангельскі буржуазны друк прымушаюць забіць трываю. Мала таго, нават найбольш реакцыйная «Дэйлі Мейль» ударыла ў набав, баючыся, як-бы галадаючы гарнякі не перавярнулі ўверх дном «вясё-лую старую Англію».

Каменявугальнае прамысловасць—аснова ангельскай гаспадаркі га-лоўны кіт, на якім базуецца ангель-скі капіталізм, што знаходзіцца на-вирядадзі свайго заката. У вугаль-най прамысловасці Англіі занята 1.240.000 рабочых, г. зн. каля 17 проц. агульнага ліку рабочых Вялі-кабрытаніі. З іх 300 тыс. гарнякоў.

Ва ўсіх гэтых правінцыях сільнае абхаленне панікай, багунь в вёсках. Яны прадавіць скупшчыкам і ліхва-ром свой інвентар, спадзяючыся са-браць аля-небудзь срэды на пера-сяленьне ў Манчэстэр і Манглію. Ва многіх правінцыяльных і паві-тоных гарадох адкрыліся спецыяль-ныя «арміі дзяцей», дзе дзесяткі машыноў стаць, выстраіўшыся ў рад на рынку, у цэнтры гораду і адкрыты прадавіцкае бацькамі ў на-вольніцтва і ў дамы распуцы. Каля няма купца, дык даўней аддаць дэрма, абы толькі пазбавіцца ліш-няга адыка.

У польшчы Пэсымізм абаронцы Вайцэхоўскага

ВАРШАВА, 24. Абаронца Юрыя Вайцэхоўскага (які зрабіў замах на гандлёвага прадстаўніча СССР тав. Гізаравы) адвакат М. Надзельскі ў Гітарцы з прадстаўнікамі друку зая-віў, што абставіны складваюцца ня-спрыяюча для Вайцэхоўскага. Мо-жна пагоршыла яго шансы зьмена кваліфікацыі яго злачынства амаль што паларадзілі суду. Абарона буд-зе старанца павесці, што акт Вай-цэхоўскага быў актам індывідуаль-ным, а ня актам тэрарыстычнае ар-ганізацыі. («Газ. Варш.»).

Канфіскацыя

ВАРШАВА, 24. У Львове канфіс-каваны «Дзеньнік Людовы»—орган ППС. У працягу гідня—гэта ўжо трэцяя канфіскацыя «Дзеньніка». («Роб.»).

Эпідэмія плямістага тыфусу

ВАРШАВА, 20. Эпідэмія плямістага тыфусу ва Уходзкой Галіцыі пашы-раецца. Найбольш захворванню ад-на-чалоца ў Яв.ро.сін, Масьціомаў і Рава-Рускім паветах. («Пшэдовіт»).

Ураду арганізаванай прынцып-наючым памешчыкам планіць 40 проц. урадава на арэндуемую сіл-ахміна зліць.

У выніку сімовы казакіца новыя патраселіны, якія могуць парушыць воп адзінства ў Гамідане, якое ча-сова дасягнута шляхам пэлага раду кампрамісаў і ўступак. Улада бачыла што ў такіх правінцыях, як Хубэй, Хуаньшэ, Цыаньсі, дзе сялянства най-больш арганізавана, а сялянскія паўстанні і партызаншчына ня спынаюцца, на гледзены на «уці-хаміраванне», і дзе камуністычны ўплыў моцны, а камуністыя з пад-полья кіруюць сялянскай бараць-бой,—зімою шырокай хваляй можа развіцца сялянскае павстаньне, з якім справіцца будзе вельмі цяжка.

Камуністычныя і сялянскія атрады, якія дзейнічаюць пад кіраўніцтвам, стуючых легандарных, правядуць Чу-Да і Мэо-Цэ-дунэ, вось ужо тра-ці месяц пагражаюць пэрамічнаму раёну Гуандунь, Хунань і Цыаньсі. З сталі гэтых трох правінцый што-дня пасылаюць проці гэтых атрадаў усё новыя войскі. Але ўрадавыя салдаты нады хутна таюць пад агнём сялянскіх атрадаў, перахо-дзяць на іх бок і з сталіць высла-джаць новыя і новыя пелкі. Банцыя таксама, што сялянства, з абхален-ных голадам раёнаў, далучыцца да партызанскіх атрадаў да барацьбы ня толькі з бандамі, але і з вяс-ковымі ліхварамі, джэнтры, памеш-чыкамі і ўрадам.

Урад Маніу іжнечна аднавіць у Бэсарабіі став аблогі і жан-дарскі тэрор

Правакоцыя румынскай ахранкі

ВЕНА, 26. Румынскія газеты паве-дамяюць аб вырышчы ў Бэсарабіі патамаснага складу зброі з агляні колькасцю выбуховых матэрыяў, куля-мітэў, вінтозав і амуніцыі. У зьвязку з гэтым арыштавана ча-тыры воабы. Паводле вестак ахранкі, склад гэты, быццам, належаў да па-дольнай камуністычнай арганізацыі, якая знаходзіцца ў Балце.

Па думцы вясных апацыянальных но-лаў, выкрыццёў пятаюнага складу зброі—афарынявана ахраннае, каб даць павод ураду Маніу панончыць «зьягнім курам», які ўведзен у Бэса-рабію ў часе выбараў і аднавіць сы-стэму стану аблогі і жандарскага тэ-рору.

дзель павялічылі на паўтары га-дзіны па зьмею. Цяпер гарняк са-май прыбытковай капальняй зараб-ляе найбольш 56 пшылінаў у ты-дзень, але звычайна на больш 45. А ўтрымліваюць за «сарай» парані-шаму 18-20 шыл., так што чысты заробатак хістаецца ад 25-40 шыл. Рэальная-ж пакупнаа зольнасць гэтых грошай амаль на 50 проц. ніж-эй намінальнай.

Але колькі б ні зарабляў гарняк, яго становішча ня можа змяніцца. Гэта не паралоко. Адміністрацыя капальняў будзе для гарнякоў толь-кі сарай (так яны і наывваюцца) а накоймі-карцэрамі. Няма нават ва-нона на вакне; у атручанай атма-сферы ўсякая расьліна вяне. Есць горад у 50.000 жыхароў, дзе няма ніводнай прафесіянальнай або ра-масынчай школы, ні тэатру—нічога. Таму, што там жыць гарнякі.

Жонкі гарнякоў у Паўднёвым Уэльсе ў 20-30 гадоў—раваліны Шлябы дзайей—звычайнае зьявін-ча. Есць жанчыны ня больш 16 год, якія ўжо кормяць сваіх дзя-цей. Беспрацоўныя бацькі ў 16 год ужо пасаць сваіх дзяцей на вуліцу.

Спацыяльны карэспандэнт берлін-скай буржуазнай газеты «Фэсішэ Цейтунг», які наведваў «чорную краіну», так апісае свае жудасныя ўражанні:

«Я аб'ехаў усю прамысловыя цен-тры Заходняй Эўропы да Пырнэюў і рускіх грані, але нідзе становішча рабочага насельніцтва не зрабіла на мяне такога жудаснага, патрасаю-чага ўражанья, як становішча ўэльскіх гарнякоў».

досць пратрыны камонтары да ўчынаў і рашэнняў Лігі. У часо-лісі з'яўляюцца феліцэтонскі, ілія характарыстыцы жыццё і ўнутра-ня бы гэтае ўстаноў. Вось, што літа «Новая Эўропа» накіонт кля-фікту паміж Балівія і Парагвай:

Гэта справа выклікала надз-ачайна цікавы сход рады Лігі: сход закрыты, арганумела, секретны, архі-аскрыты. З прычыны найбольшага канфлікту тры паўднёва-амерыка-нскіх міністры, якія вясцідуюць у Ра-дзе: Фумэга—з Венэзуэлы, Агэро і Ботанкур—з Кубы і Візэга—з Чы-лі накіраваліся да пана Врэйгана. Яны праілі яго ўмяняцца і зараз-жа склікаць сход Рады. Францыя, як заўсёды рыцарскі пастроена, праз Врэйгана, адпрапанавала ўсім членам Рады падпісаць выхад да варожых бэноў, каб яны вырашылі канфлікт пры дапамозе арбітражу, к чаму іх абавязвалі ўсе дагаворы, падпісаныя імі ў розныя часы.

Ледзяное маўчаньне... цень Аме-рыканскі вітае над сходам... увяне сабе, што адзін з вачоных бокоў пачаў-бы шукаць падтрыманья ў Вашынгтоне, а другі—у Лізе Нацыя-Гета на жарты. Пан Тыгулеску па-днуся і заявіў:

— Мы аб'ядналі не ў імя по-спяху, а ў імя абавязку; мы перад-сваім сумленнем абавязаны ўмя-шаша... але, раей за ўсё я зьяв-ляю ўвагу Рады на сур'ёнасць ста-новішча, бо мы асноўваемся вы-ключна на гэтых паведамлень-нах.

Хто бачыў гэтыя няприменыя вест-кі і дзе? Японек Адап адказаў: «Я бачыў у тэлеграме «Кар'ера дэ лі Сэра»,—«Схадзеце, калі ласка, за газэтаю»,—папраціў пан Бры і ка-госьці з прысутных, казачаю чокі сумленне сэра Осціпа Чамбэра... на пераможа страх зрабіць напры-емнасць Амерыны. Яшчэ некалькі хвіліл маўчання... І, нарэшце, сэра Осців, напярэўшы свой манокль, вельмі гучна заявіў: «Так мы паві-ны што-небудзь прадрываць».

італьскія рэацыяналізацыйныя прамысловасці. Беспрацоўе расце бязупынна і беднасць прымае зу-дасныя разьмеры. Галадаюць самі 300 тыс. беспрацоўных гарнякоў, галадае мільён рабочых, дзее трэ-ці насельніцтва.

Дайшло да таго, што бургамістры Лёндану, Кардзіеру і Нью-Кэстля выдалі спецыяльную алозу в пона-ду галадаючых гарнякоў Паўднёвага Уэльсу. У адыяе бургамістраў па-між іншым гаворыцца, што няма ніякіх надзей на хуткае аднаўленне работ у капальнях, што няма ніякіх надзей прадставіць у бліжэйшым будучым работу 300 тыс. беспрацоў-ных гарнякоў Цэлы рад добрычын-ных арганізацый: «армія вырата-вання», кавэры, баптысты і г. д., наладжваюць кухні для галадаючых гарняцкіх дзяцей. Але гэта толькі адна страшная насьмешка.

Што-ж робіць урад Вальдвіна? Літаральна нічога на лічачы пасы-лкі ў Паўднёвы Уэльс войск з куля-мітамі і іншага мерапрыемства: высляеньня гвалтам гарнякоў з «чо-рнай краіны». Урад хоча гвалтам вы-сесіць у Эркіншр да 60 тыс. гарня-коў, што разам з сем'ямі складае 250.000 чал. Але гэта значыць пера-сяліць галечу і голад з аднаго ра-ну ў другі.

Мільён ангельскіх пралетараў га-дае ў паўднёвым сэнсе гэтага слова. Імперыялісты Урад Англіі замест хлеба пасылае куляміты. Рэфар-містыя агідна маўчаць. Толькі ка-муністычная партыя прапонуе адзі-ны выхад з катастрафічнага стано-вішча: надыяналізацыю вугальнай прамысловасці без кампансацыі. Але паны Вальдвіны ка. гэта, ар-э-вумела, ня пойдучь.

У «старой, вясёлай Англіі» ца-сцяраць рэальныя катастрофы

Мільён пралетараў Паў-днёвага Уэльсу галадае

У апошні час становішча гарня-коў у Паўднёвым Уэльсе яшчэ больш пагоршылася ў сувязі з па-

10 год яўрэйскага камуністычнага друку

Перад мною праходзіць мінулы год, які пралетарская рэвалюцыя толькі рабіла свае першыя крокі, які перамогі, паражэнні і зноў перамогі чаргаваліся паміж сабою. Гэта былі часы пэўнасных боеў паміж двума нарожымі сьветамі на мядзю і па сьмерць. Кожны крок бою крыўчанам. У адной руцэ—кабічкі стрэльба, у другой—гарачыя шпіцы вышпачы верага і стварэньне прычэпаў. Такі быў парадак для чаго часу.

Назва яўрэйская работа тако перыяду была жывой часткай і сапраўдным адбіткам усёго быцця таго гарачага часу. З нашых заўбоды быў чаравы сьцяг са зьвязкай зоркай Чырвонай арміі. Уся наша штодзённая грамадзянская праца была прасякнута вайнінным духам Чырвонай арміі. Мы ўсім сродкамі шукалі спосабы, як аглядаць у кваліфі, што акажацца, як замацаваць яўрэйскія рэвалюцыйныя масы і наці працу ў Чырвонай арміі—гарэйскім абранцам рэвалюцыі.

Стварэньне газэты «Штэри» зьявілася адным з рэальных вышпачы нашых рэвалюцыйных настрояў таго часу... Для нас, яўрэйскіх бальшавіцкіх працаўнікоў, першы год рэвалюцыі быў вельмі цяжкім. Усё, што было адвольным для барацьбы, рвалася ў бой, у Чырвоную армію. Лебунд «усё для фронту» ўсёды быў перад вачыма, а тагома і ў рэвалюцыйнай сьвядомасьці шмат чаго з нас. Мы вялі вялікую кампанію на карысьць Чырвонай арміі, у нашай штодзёнай працы, у газэце «Эмэс» і т. д. Але ўсё гэтага, здавалася нам, было мала.

У жыўні 1918 году, калі пятае аб вызьвязьненні акупаваных краін па заходнім фронце стала на парадку дня, калі мы прыступілі да стварэньня яўрэйскіх атрадаў у заходняй дывізіі, мы адтулі, што пачынаецца нашы пераможныя крокі.

Праду, чым наша звычайная штодзённая праца ў барацьбе з «Бундам», з рознымі сацыялістычнымі партыямі і астатняй сьмэльнай яўрэйскага дробна-буржуазнага сьвядзю. Яўрэйскія масы цэла адгукнуліся на наш заклік уступіць у шэрагі заходняй дывізіі. Я тады пісаў: «Шрышоў час, аб якім мы сьнілі і аб якім марылі найлепшыя газэты і акажацца ўжо з даўняй палюшняй. У працягу дзюх гадоў найлепшыя з нашых таварышоў гінулі ахварам, аддавалі, што мелі ў жыцьці, ахварамі ўласным жыцьцём ва ідэю сусьветнай рэвалюцыі, за сацыялізм».

Мы заклікаем нашых таварышоў уступаць у шэрагі заходняй дывізіі і асабліва ў Віленскі полк. Там будзе спецыяльны яўрэйскі атрад... Пацку прызначэцца пераўсьці туды, чыб мы ім васьцэ...»

Кожны дзень прыносіў нам новыя весткі з фронту нашай ідэалёгічнай барацьбы сярод яўрэйскіх мас. Мы ведалі, што нашы словы аказваліся вялікі, ня толькі ідэалёгічны, але і практычны ўплыў. Вось у гэты жыцьцёвы момант, што павінны арганізаваць яўрэйскі вайсковы атрад, які-б абслугоўваў яўрэйскую Чырвоную армію, а таксама і яўрэйскае насельніцтва, якое чырвоныя часці вызьвязалі ад акупацыі.

Я памятаю першыя гутаркі, якія былі ў нас адносна арганізацыі такога газэты. Тав. Залман Хайкія ухваліўся за гэтую думку ў усёй сваёй палкасьцю. Я нават ня ўпеўлены ці была ў нас у ЦВ ці ў яўрэйскім камісарыяце якая-небудзь пісьмовая пастанова аб стварэньні новай газэты. Але я памятаю вельмі цьвёрда, што паслы таго, як Хайкія быў у мяне на кватэры, дзе мы гаварылі, што неабходна ўзяць орокі да арганізацыі яўрэйскіх газэты на фронце, пераўсьці ў гэты момант.

Прыклад журналістыкі формы «Окопной Правды», якую я рэдагаваў у 1917 г., з кароткімі і баявымі артыкуламі, уцягваючы чым больш карэспандэнтаў з Чырвонай арміі, з асяродкіца самоў масы.

Я тады разам з Хайкіным пашоў да т. Сьвярдлова, каб атрымаць ад яго згоду ЦК на арганізацыю новай газэты. З т. Сьвярдловам прышлася аб гэтым гаварыць вельмі каратка, бо ён адразу згадыўся, прызнаўшы, што гэты транспартны сродкамі, якія мы тады мелі, немагчыма маскоўскія газэты, які належыць, абслугоўваць заходні фронт. Найбольшая труднасьць была ў тым, як стварыць на месцы яўрэйскую друкарню. Мы казалі т. Сьвярдлову, што возьмем яўрэйскі прыфт у Петраградзе ў яўрэйскіх друкары і славаціні (аляецца, у Лемана), дзе, нам гаварылі, ляжыць шмат яўрэйскага прыфту.

Тав. Сьвярдлоў адзначыў, што перад нам вялікія труднасьці ня так у справе атрыманыя прыфту, як у перавозцы ўсёго таго, што неабходна для друкарні, па чыгуцыні. Без асобнага вагону мы не абмяжэмся, а вагон цяжка атрымаць. Мы зь сваёй боку значылі, што наша газэта мае вайсковае значэньне і таму павінны атрымаць усё, што патрэбна. Тады т. Сьвярдлоў напісаў запыску адной асобе з вайскавай рады, якая загадала транспартам (яго імя не памятаю), каб да абавязкова даламагла перавозці патрэбныя рэчы.

Хайкія узяўся з усёй сваёй палкасьцю за справу. Ён аглядыў усё, дзе ў гэтым была патрэбнасьць. Ён спытаўся ад шматлікіх труднасьці. Мандат ад т. Сьвярдлова даламог аму атрымаць і прывезці ўсё на месца.

Някалькі слоў аб назьве газэты. У нас было некалькі гутарак аб тым.

Я памятаю ішла гутарка аб некаторых назьвах, зьвязаных з «Эмэс» або фронтам, напрыклад, «Дэр ройтер фронт», «Дэр ройтер эмэс», «Дэр шлахт эмэс», «Дэр ройтер штэри», «Дэр фронт эмэс» і т. д. Апошняя пастанова аб назьве была прынята ўжо на месцы і зьвязана яна была з назьвай расійскай газэты «Звезда», якая там выдавалася, таксама, як назьва нашага «Эмэсу» была зьвязана з «Правдой».

Як вядома, «Штэри» стаў вядомай газэтай, якая вандравала разам з Чырвонай арміяй па Заходнім фронце. Са Смаленску, «Штэри» пераехаў у Менск, а пасля гэтага ў Вільню, а потым зноў у Менск. У гэты час уся ўвага яўрэйскай камуністычнай працы была зьвернута на Ліву і Беларусь (Украіна была ня ў нас). Лёжныя сілы, як Шымшалевіч, Хайкія, Мандэльберт і інш. накінулі Маскву і перайшлі па Запад. Я сам таксама хутка пераехаў у Вільню.

У той час, калі «Штэри» выходзіў у Менску, ён атрымаў у ім невялікі ўдзел, але паслы таго, як ён пераехаў у Вільню, я там шмат займаўся «Штэри»м, у якасьці рэдактара, або члена рэдакцыйнае камітэці. У Вільні «Штэри» быў кіруючай газэтай, пастаўленай на шырокіх раёкі. Мне здаецца, што мн і сёньня нават ня маем такога вялікае яўрэйскае газэты, якое быў «Штэри» у Вільні. Я тады пісаў у газэту амаль штодзённа. Газэтуная праца рэдакцыі ляжала тады па т. В. Аршанскім. Рэдакцыя мела вялікую колькасьць супрацоўнікаў.

Як вядома, 29 красавіка 1920 г. мы пакінулі Вільню паслы таго, як страцілі шмат з нашых таварышоў пры абароне Вільні. Сярод гэтых таварышоў быў і т. Хайкія, які часова прыхаў да нас у Вільню на нараду. Пры захваце Вільні мы страцілі т. Юліуса Шымшалевіча, а калі мы пакінулі Вільню—т. Залмана Хайкія—энергічных пільнараў нашай яўрэйскай бальшавіцкай працы.

У той час, калі «Штэри» выходзіў у Менску, ён атрымаў у ім невялікі ўдзел, але паслы таго, як ён пераехаў у Вільню, я там шмат займаўся «Штэри»м, у якасьці рэдактара, або члена рэдакцыйнае камітэці. У Вільні «Штэри» быў кіруючай газэтай, пастаўленай на шырокіх раёкі. Мне здаецца, што мн і сёньня нават ня маем такога вялікае яўрэйскае газэты, якое быў «Штэри» у Вільні. Я тады пісаў у газэту амаль штодзённа. Газэтуная праца рэдакцыі ляжала тады па т. В. Аршанскім. Рэдакцыя мела вялікую колькасьць супрацоўнікаў.

Нашы яўрэйскія камуністычныя газэты сталі вострай зброяй у барацьбе з усім, што аджыло ў асяродкіца яўрэйскіх мас. Прэса сьлёўнічала таму, каб яўрэйскія масы ішлі ў рады партыі, камсамоў, прафсаюзаў, у індустрыю, на зямлю. Перад нашымі вачыма адбывалася вялікі сацыяльны перамяні ў становішчы яўрэйскіх мас, якія становіцца адаравей, і больш зольныя для барацьбы. Дух лёнінізму, якім прасякнута наша камуністычная прэса, шырока прасякае ў глыбіню мас. Перад намі стаць вараз задачы, як пачынаць і замацаваць дасягненьні, што мы маем.

Яны яшчэ далёка нематэрыяльныя ў параўнаньні з тым, чаго патрабуе ад нас сучасны момант. Мы бачым, як разам з вьязьварным ростам сацыялістычнага сектара краіны змацываецца дзейнасьць нашых варазых сіл. Апошнія бачыць, што ім прыдзецца ў куткім часе даць нам дарогу, і таму напружваюць свае апошнія сілы, каб пасрабаваць, можа ім пашанцуе ўтрымацца яшчэ на нейкі час.

Пытаньне павышэнага барацьбы з пільнашым варагам, нацыяналістычнымі і адыятыстычнымі элемэнтамі, у нас зьвязана ў лёўнай частцы з усьвешьнем тыраку нашай прэсы. Яшчэ і вараз мы адчуваем уліўку старых шкідных моральніцкаў яўрэйскага мьстэча, якое сраціла свае праўны на эканамічнае існаваньне, але якое трымаецца яшчэ, як рэштэ старога часу, калі мьстэча было пасярэднікам паміж вёскай і гарадзёнай прэсаю.

Нашы яўрэйскія камуністычныя газэты сталі вострай зброяй у барацьбе з усім, што аджыло ў асяродкіца яўрэйскіх мас. Прэса сьлёўнічала таму, каб яўрэйскія масы ішлі ў рады партыі, камсамоў, прафсаюзаў, у індустрыю, на зямлю. Перад нашымі вачыма адбывалася вялікі сацыяльны перамяні ў становішчы яўрэйскіх мас, якія становіцца адаравей, і больш зольныя для барацьбы. Дух лёнінізму, якім прасякнута наша камуністычная прэса, шырока прасякае ў глыбіню мас. Перад намі стаць вараз задачы, як пачынаць і замацаваць дасягненьні, што мы маем.

Яны яшчэ далёка нематэрыяльныя ў параўнаньні з тым, чаго патрабуе ад нас сучасны момант. Мы бачым, як разам з вьязьварным ростам сацыялістычнага сектара краіны змацываецца дзейнасьць нашых варазых сіл. Апошнія бачыць, што ім прыдзецца ў куткім часе даць нам дарогу, і таму напружваюць свае апошнія сілы, каб пасрабаваць, можа ім пашанцуе ўтрымацца яшчэ на нейкі час.

Пытаньне павышэнага барацьбы з пільнашым варагам, нацыяналістычнымі і адыятыстычнымі элемэнтамі, у нас зьвязана ў лёўнай частцы з усьвешьнем тыраку нашай прэсы. Яшчэ і вараз мы адчуваем уліўку старых шкідных моральніцкаў яўрэйскага мьстэча, якое сраціла свае праўны на эканамічнае існаваньне, але якое трымаецца яшчэ, як рэштэ старога часу, калі мьстэча было пасярэднікам паміж вёскай і гарадзёнай прэсаю.

Нашы яўрэйскія камуністычныя газэты сталі вострай зброяй у барацьбе з усім, што аджыло ў асяродкіца яўрэйскіх мас. Прэса сьлёўнічала таму, каб яўрэйскія масы ішлі ў рады партыі, камсамоў, прафсаюзаў, у індустрыю, на зямлю. Перад нашымі вачыма адбывалася вялікі сацыяльны перамяні ў становішчы яўрэйскіх мас, якія становіцца адаравей, і больш зольныя для барацьбы. Дух лёнінізму, якім прасякнута наша камуністычная прэса, шырока прасякае ў глыбіню мас. Перад намі стаць вараз задачы, як пачынаць і замацаваць дасягненьні, што мы маем.

Яны яшчэ далёка нематэрыяльныя ў параўнаньні з тым, чаго патрабуе ад нас сучасны момант. Мы бачым, як разам з вьязьварным ростам сацыялістычнага сектара краіны змацываецца дзейнасьць нашых варазых сіл. Апошнія бачыць, што ім прыдзецца ў куткім часе даць нам дарогу, і таму напружваюць свае апошнія сілы, каб пасрабаваць, можа ім пашанцуе ўтрымацца яшчэ на нейкі час.

Пытаньне павышэнага барацьбы з пільнашым варагам, нацыяналістычнымі і адыятыстычнымі элемэнтамі, у нас зьвязана ў лёўнай частцы з усьвешьнем тыраку нашай прэсы. Яшчэ і вараз мы адчуваем уліўку старых шкідных моральніцкаў яўрэйскага мьстэча, якое сраціла свае праўны на эканамічнае існаваньне, але якое трымаецца яшчэ, як рэштэ старога часу, калі мьстэча было пасярэднікам паміж вёскай і гарадзёнай прэсаю.

10 год яўрэйскага камуністычнага друку—гэта 10 год блэўніннай, шэраўнай працы на арганізацыі яўрэйскіх рабочых, яўрэйскіх працоўных мас вакол залат і лэўнагаў наймай партыі.

Камуністычная яўрэйская газэта праймаеца на фабрыку, у яўрэйскія мьстэчы, у хату вельяроба бальшавіцкім друкарствам словам агітавала акажацца, арганізаваўла яўрэйскія працоўных мас вакол чаргоных задач пралетарату.

З асама пачынку сваёго існаваньня яўрэйская бальшавіцкая газэта ў Беларусі, адлучы агульнае ў яўрэйскім камуністычным газэтам бьязьвязнае барацьбу з ухіламі ад лёнінскага лэйні, сканцэнтравала агонь на пралетарат яўрэйскага шаванізму, бьезупынна выкрывала адыятыстычную ролю Бунду, амагалася з рэшткамі «бьудавіцкіх» традыцыяў у яўрэйскіх працоўных масах, вяла сапраўдную бальшавіцкую працу на інтэрнацыянальным зьвязаньні мас.

Уся гіганцкая работа па будаўніцтве сацыялізму ў нашай краіне, з усімі яе пасьпэськамі, труднасьцімі і педэацыямі знаходзіла свой адбітак на старонках яўрэйскай камуністычнай прэсы Беларусі.

На ўрачыстым вечары ў клубе Карла Маркса

Учора адбыўся ў клубе К. Маркса ўрачысты сход, прысьвечаны 10-годзьдзю яўрэйскага камуністычнага друку.

З ініцыяты ад ЦК КП(б)Б выступіў т. Стасевіч. Віталі оход т. Сьлявінскі ад Менскраўноўку, тав. Чалавічскі ад рэдакцыі газ. «Зьвязьдэ».

«Акцябр» і ўсё яўрэйскі бальшавіцкі друк прайшлі слаўным шляхам. Усё гэтае час праз яўрэйскую камуністычную газэту маляцца сьмэлыя рабочыя усіх нацыяналістычных і яўрэйскіх працоўных.

Адны задачы, адна мета, адзін шлях, адна партыя, адзін вялікі вьстатнік—Лёнін—вось гэтае адзінства, непарыўнасьць агульных інтэресаў пралетарату усіх нацыяналістычных прынядае нас усіх да далейшых перамог у пачатаў наш будоўні сацыялізму.

Наша пажаданьне—каб яўрэйская камуністычная газэта і ў далейшым ішла па гэтым-жа шляху, ашчэ ініцыятыўна арганізаваўла рабочыя і працоўныя яўрэйскія масы вакол камуністычнай партыі.

Някай жыцьце «Акцябр»!

Някай жыцьце яўрэйскі бальшавіцкі друк!

Някай жыцьце камуністычная партыя бальшавікоў Беларусі!

Рэдакцыя «Зьвязьдэ».

Яшчэ шырэй разгарнуць працу сярод беднаты (Лельчыцкі раён, Мазырычэўна)

За апошнія месцы партарганізацыя раёну ў параўнаньні з рэпэтыўнай працу сярод беднаты разгарнула вьзначэ шырэй. Група бьезьветы на свіях скодах рэагавала рад вьстатляў: аб выбары у саветы, аб хьзэбэ-агэаўчэ і аб асьпэчэньні беднаты хьзэбэ, аб раьнмаркаваньні ільготнага лэсу і іш. Па усіх вьстатлях скоды групу прымілі рад практычных паставаў. Асьбьіла добра разгарнула працу сярод беднаты Мазырычэўна вьзёўка КП(б)Б. Група беднаты, што працуе пры гэтай вьзёўцы, рэагавала вьстатляе аб арганізацыі мьстэчэнага таварыства і практычна арганізава да яго арганізацыі, Кааэраваьна за іш вьзёўчэ фэаьдэ 28 бьіаьнчкіх гаспадарак.

З боку ўсёго партарганізацыі, у прыватнасьці з боку райкоу КП(б)Б, увага

Районная арганізацыя ЛКСМБ не зьвестрыла пытаньня аб калектывізацыі

(Клічаўскі раён, Бабруйск. акр.)

Някалькі дзюў таму пачэў свэчэцца сваю працу раённая калектывізацыя ЛКСМБ, якая абьвернула гэтыя вьстатляі: вьзёўкі іставадаўчэх пэзоў у ЦК Усёй(б) і ЦК КП(б)Б, справаздача райкоу ЛКСМБ, вьзёўчэ ў саветы і вьзэчэ таварыства арганізацыі калектывізацыі прайшла вьт-ўсё: да 60 проц. удзельнікаў калектывізацыі вьстатлялі па тым ці іншым вьстатляі парадку дьа. Вьстатлявэньні па першым пытаньні і ўсё прада калектывізацыі пэзаваьчэ, што камсамоўская арганізацыя раёну ў агульным раўнэчэ гьзэральнаў дьію партыі.

Вьстатлявэньні аказьвалі на вэзбох асьвэць ішчэ больш умяцэньні лэнінскае вьзэчэвэсь сьрэд члэнаў усёго арганізацыі.

Яшчэ шырэй разгарнуць працу сярод беднаты (Лельчыцкі раён, Мазырычэўна)

За апошнія месцы партарганізацыя раёну ў параўнаньні з рэпэтыўнай працу сярод беднаты разгарнула вьзначэ шырэй. Група бьезьветы на свіях скодах рэагавала рад вьстатляў: аб выбары у саветы, аб хьзэбэ-агэаўчэ і аб асьпэчэньні беднаты хьзэбэ, аб раьнмаркаваньні ільготнага лэсу і іш. Па усіх вьстатлях скоды групу прымілі рад практычных паставаў. Асьбьіла добра разгарнула працу сярод беднаты Мазырычэўна вьзёўка КП(б)Б. Група беднаты, што працуе пры гэтай вьзёўцы, рэагавала вьстатляе аб арганізацыі мьстэчэнага таварыства і практычна арганізава да яго арганізацыі, Кааэраваьна за іш вьзёўчэ фэаьдэ 28 бьіаьнчкіх гаспадарак.

З боку ўсёго партарганізацыі, у прыватнасьці з боку райкоу КП(б)Б, увага

Районная арганізацыя ЛКСМБ не зьвестрыла пытаньня аб калектывізацыі

(Клічаўскі раён, Бабруйск. акр.)

Са справаздачэнага дэклэра райкоу камсамоў вьзэчэ, што районная арганізацыя ЛКСМБ вэ мьнуым сьрэдэ маэ рад пэзоўчэў. Арганізацыя прымьла ў сваё радэ 43 члэнаў, якіх па сацыяльным аьноне па вьзэчэчэ так: рабочыч-9, батравоў-14, і сьлэва-бедьнчэў-16, астатнія—срэднікі. 25 камсамоўчэў прывэчэлі на рэзюмэ выбарчэх пэзаваьчэ у сьвэчэнаў, БСУ і іш. Два сьбэ ў тэўнай мьрэ аправаьлі. Усё камсамоўчэ раённая арганізацыя аьзэчэвэ аьзэчэчэчэўай. У раёне працуюць 2 шэчэ сьлэваьчэ мэдэла, якімі кіруюць вьстатлявэні камсамоўчэ.

Асьчэўчэ і сьмэ вялікі пэзаваьчэ у працы камсамоўскай арганізацыі той,

Яшчэ шырэй разгарнуць працу сярод беднаты (Лельчыцкі раён, Мазырычэўна)

За апошнія месцы партарганізацыя раёну ў параўнаньні з рэпэтыўнай працу сярод беднаты разгарнула вьзначэ шырэй. Група бьезьветы на свіях скодах рэагавала рад вьстатляў: аб выбары у саветы, аб хьзэбэ-агэаўчэ і аб асьпэчэньні беднаты хьзэбэ, аб раьнмаркаваньні ільготнага лэсу і іш. Па усіх вьстатлях скоды групу прымілі рад практычных паставаў. Асьбьіла добра разгарнула працу сярод беднаты Мазырычэўна вьзёўка КП(б)Б. Група беднаты, што працуе пры гэтай вьзёўцы, рэагавала вьстатляе аб арганізацыі мьстэчэнага таварыства і практычна арганізава да яго арганізацыі, Кааэраваьна за іш вьзёўчэ фэаьдэ 28 бьіаьнчкіх гаспадарак.

З боку ўсёго партарганізацыі, у прыватнасьці з боку райкоу КП(б)Б, увага

Районная арганізацыя ЛКСМБ не зьвестрыла пытаньня аб калектывізацыі

(Клічаўскі раён, Бабруйск. акр.)

Са справаздачэнага дэклэра райкоу камсамоў вьзэчэ, што районная арганізацыя ЛКСМБ вэ мьнуым сьрэдэ маэ рад пэзоўчэў. Арганізацыя прымьла ў сваё радэ 43 члэнаў, якіх па сацыяльным аьноне па вьзэчэчэ так: рабочыч-9, батравоў-14, і сьлэва-бедьнчэў-16, астатнія—срэднікі. 25 камсамоўчэў прывэчэлі на рэзюмэ выбарчэх пэзаваьчэ у сьвэчэнаў, БСУ і іш. Два сьбэ ў тэўнай мьрэ аправаьлі. Усё камсамоўчэ раённая арганізацыя аьзэчэвэ аьзэчэчэчэўай. У раёне працуюць 2 шэчэ сьлэваьчэ мэдэла, якімі кіруюць вьстатлявэні камсамоўчэ.

Асьчэўчэ і сьмэ вялікі пэзаваьчэ у працы камсамоўскай арганізацыі той,

Яшчэ шырэй разгарнуць працу сярод беднаты (Лельчыцкі раён, Мазырычэўна)

За апошнія месцы партарганізацыя раёну ў параўнаньні з рэпэтыўнай працу сярод беднаты разгарнула вьзначэ шырэй. Група бьезьветы на свіях скодах рэагавала рад вьстатляў: аб выбары у саветы, аб хьзэбэ-агэаўчэ і аб асьпэчэньні беднаты хьзэбэ, аб раьнмаркаваньні ільготнага лэсу і іш. Па усіх вьстатлях скоды групу прымілі рад практычных паставаў. Асьбьіла добра разгарнула працу сярод беднаты Мазырычэўна вьзёўка КП(б)Б. Група беднаты, што працуе пры гэтай вьзёўцы, рэагавала вьстатляе аб арганізацыі мьстэчэнага таварыства і практычна арганізава да яго арганізацыі, Кааэраваьна за іш вьзёўчэ фэаьдэ 28 бьіаьнчкіх гаспадарак.

З боку ўсёго партарганізацыі, у прыватнасьці з боку райкоу КП(б)Б, увага

Районная арганізацыя ЛКСМБ не зьвестрыла пытаньня аб калектывізацыі

(Клічаўскі раён, Бабруйск. акр.)

Някалькі дзюў таму пачэў свэчэцца сваю працу раённая калектывізацыя ЛКСМБ, якая абьвернула гэтыя вьстатляі: вьзёўкі іставадаўчэх пэзоў у ЦК Усёй(б) і ЦК КП(б)Б, справаздача райкоу ЛКСМБ, вьзёўчэ ў саветы і вьзэчэ таварыства арганізацыі калектывізацыі прайшла вьт-ўсё: да 60 проц. удзельнікаў калектывізацыі вьстатлялі па тым ці іншым вьстатляі парадку дьа. Вьстатлявэньні па першым пытаньні і ўсё прада калектывізацыі пэзаваьчэ, што камсамоўская арганізацыя раёну ў агульным раўнэчэ гьзэральнаў дьію партыі.

Вьстатлявэньні аказьвалі на вэзбох асьвэць ішчэ больш умяцэньні лэнінскае вьзэчэвэсь сьрэд члэнаў усёго арганізацыі.

Асьчэўчэ і сьмэ вялікі пэзаваьчэ у працы камсамоўскай арганізацыі той,

Яшчэ шырэй разгарнуць працу сярод беднаты (Лельчыцкі раён, Мазырычэўна)

За апошнія месцы партарганізацыя раёну ў параўнаньні з рэпэтыўнай працу сярод беднаты разгарнула вьзначэ шырэй. Група бьезьветы на свіях скодах рэагавала рад вьстатляў: аб выбары у саветы, аб хьзэбэ-агэаўчэ і аб асьпэчэньні беднаты хьзэбэ, аб раьнмаркаваньні ільготнага лэсу і іш. Па усіх вьстатлях скоды групу прымілі рад практычных паставаў. Асьбьіла добра разгарнула працу сярод беднаты Мазырычэўна вьзёўка КП(б)Б. Група беднаты, што працуе пры гэтай вьзёўцы, рэагавала вьстатляе аб арганізацыі мьстэчэнага таварыства і практычна арганізава да яго арганізацыі, Кааэраваьна за іш вьзёўчэ фэаьдэ 28 бьіаьнчкіх гаспадарак.

З боку ўсёго партарганізацыі, у прыватнасьці з боку райкоу КП(б)Б, увага

Районная арганізацыя ЛКСМБ не зьвестрыла пытаньня аб калектывізацыі

(Клічаўскі раён, Бабруйск. акр.)

Някалькі дзюў таму пачэў свэчэцца сваю працу раённая калектывізацыя ЛКСМБ, якая абьвернула гэтыя вьстатляі: вьзёўкі іставадаўчэх пэзоў у ЦК Усёй(б) і ЦК КП(б)Б, справаздача райкоу ЛКСМБ, вьзёўчэ ў саветы і вьзэчэ таварыства арганізацыі калектывізацыі прайшла вьт-ўсё: да 60 проц. удзельнікаў калектывізацыі вьстатлялі па тым ці іншым вьстатляі парадку дьа. Вьстатлявэньні па першым пытаньні і ўсё прада калектывізацыі пэзаваьчэ, што камсамоўская арганізацыя раё

Дар ухвалу у прэзыдэнцкім выбарчым камітэце...
мажашчыне ў востру 83 аглянакх працаўнікоў. Акрамя таго, у веску
налягае скаратава аўрагкому п. Маладзевіч і р-дэстар «Полесской
Правды» Т. Рычкоў.

Цэрахаўцы спаноўны

Сьпяшацца ім няма куды

Найперша выбараў у с. веты ў со-
лым разгары. Вакол выбараў раз-
гортваецца абвостраная кісьпева
барэбша. Чым бліжэй да выбараў,
тым вышэй працягвае сваю актыв-
насьць кулак.

У аднае на вылазі кулацтва лепш
арганізуецца беднота і батрацтва,
перыходзячы ў наступленьне на ку-
лак.

Уся цэрыя, пачынаючы ад ЦК
і канчючы сельхажай, уся сава-
ная грамадзянства мабілізуюць сілы
для пасьпяховага правядзеньня вы-
бараў, разгортваючы энэргічную
работу па арганізацыі і падрыхтоў-
цы беднаты.

Усім п омах, найменшае ўдзі-
чыннае пават на самым неўдзім-
наму вуча-тку гэтага важнейшага зьраз-
фронту, якім зьяўляюцца выбары-
сваста, скармстоваюцца нашымі
класавымі ворагамі супроць нас.

Гэта не разумеюць некаторыя
засконыя партарганізацыі. Прыклад-
дам могуць служыць адносіны да
набэрэйкай кампаніі праўднікоў Цэ-
рахаўскага раёну (Гомельшчына).

Цэрахаўцы — не зьява самаўзбудо-
на народ. бабэраўска, аптымізму
ў іх хоць адбаўляй. У разгар вы-
барчай кампаніі яны захоўваюць
спакон без абурэньня.

Але, можа быць, у Цэрахаўскім
раёне і няма ніякіх падстаў для тур-
бот? Можна быць, кулакі зусім пера-
няліся ў Цэрахаўскім раёне?

Слова для адказу дамо самім цэ-
рахаўскім праўднікам. У інфарма-
цыйнай справядзачы аб ходзе спра-
вядачна-выбарчай кампаніі па Цэ-
рахаўскім раёне (па стане на 15-XII)
сказана:

«На справядачных дэкларацыях
райкамкому, якія праведзены
ў 8-мі населеных пунктах, про-
яўляюць прэсутныя выбарчыя а-
значны. Сацыяльнае склад прэсут-
ных у кожным пункце розны:
а) У Марыявічах — у большасьці
гарлапань...»

б) У Новай Груцы — прысутні-
чала ў большасьці замужна-кулацкая
чвотка насельніцтва з невялікай
праслойкай беднаты і сярэдня-

Выбарчыякі пра- яўляюць нябыва- валы актыўнасьць Удзел жанчын нездаваль- няючы

За першую пачону сьпэцыялі на
акружае праведзена больш 60 проц
справядачных сельскіх с. ф.
Удзел выбарчыкаў на сходах ста-
віцца паміж 27-60 проц, што ў
агульным, невыстарчальным.

Тлумачыць гэты момант тым, што ў
некаторых раёнах і сельсастах мала
ураці было адна падрыхтоўчай
працы сярод насельніцтва. Ёсьць рад
выпадках дрыжна апаляччэньня
выбарчыкаў аб сходах.

Асабліва слабы ўдзел прымаюць
справядачных сходах жанчын
(як на сходах ад 9 да 36 проц.).
Актыўнасьць выбарчыкаў на сходах
падвыжжае пэўна, асабліва
там, дзе арганізавана беднота. Вы-
ступленьні на справядачч, за ма-
лым выключэньнем, носіць характар
дэмагог кртыкі работ сельсастаў
і пасоўных членаў іх.

Кулацка-завождная частва вёскі
у гэты момант імкліва сарваць сходы,
а ў большасьці выпадках іна пер-
шы паражэньне.

Б. Ш.

коў.
«Актыўнасьць кулацкіх пласцоў
вёскі правядзены ў паўсходнай
групіцы кулацтва, якое загадзя
намічае ад себэ старшын і скар-
тароў сельсастаў, прыпнуе гарыку
і грошы за тое, каб за іх галаса-
валі...»

Здавалася-б, што пасьля ўсяго
сказана няма ніякіх падстаў для цэ-
рахаўскіх праўднікоў быць спа-
койнымі.

Але цэрахаўцы пасьпэдыны да
канца. Самуўзбудоўнасьць іх ня мо-
гуць пакінуць ніякі факты.
Інфармацыйную справядзачу сваю
чым канчаюць такім чынам:

«З прычыны таго, што з беднотай
рэгулярнай работ не праводзілаю,
зраз вонрав-наязвай мій на вы-
аўлена, — прыступлена да ўзмац-
неньня работ з беднотай і да часу
выбараў ёсьць усе падставы мерна-
ваць, што беднота актыўна будзе
ўдзелнічаць...»

Як не пазайздросьць аптымізму
цэрахаўцаў! Кулацтва ў іх выдзе
энэргічнае, арганізаванае наступ-
леньне на беднату, трымаючы
курс на амьніканьне яе з сельсаста-
таў. Рэгулярнае р-боты з беднотай
не праводзілася. Справядачныя сходы
наведваюцца ў большасьці за-
можнымі і кулакамі.

Да самых выбараў засталася менш,
чым два тыдні. А таварышы з цэ-
рахаўскага РВК неймім чынам зна-
ходзяць «усе падставы мернаваць,
што беднота актыўна будзе ўдзел-
нічаць...»

Мы ж маем «усе падставы мерна-
ваць», што гомельскіму аўрагкому
трэба грунтоўна правесці год
справядачна-выбарчай кампаніі ў
Цэрахаўскім раёне.

Д.

Звычайна гэтай парою па рэчцы
лёд прыбрэжыма дрэвы асробоны
сьнегам і шэрэньню.

Вёска Чаромха стаіць на адным ба-
ку рэчкі, а вёска Баравікі — на дру-
гім баку.

Заўбэды на рэчцы чуваць быў лю-
дзі гомал — зьвінелі дзіцячы гала-
сы в абедзвюх вёсках. Дзеці прыбыва-
лі сюды коўзацца: хто да лямпей
прывязваў драўляныя палазочкі, хто
прымастроўваў каляны і жалезныя
абручкі, а хто сьлізгаўся на лямп-
ках. Усе роўна — было добра і весела.
Па лёдзе былі пратараны шклянныя
дарожкі, якія блышчелі дзіўнымі лю-
стэркамі. У вёсках сонечныя дні дзе-
ці сьлізгаліся на лёдзе, мільгали ма-
ленькім атрадам ад ватокі да ватокі,
ад луці да луці і зьвон дзіцячага сьме-
ху разьлягаўся кавакод; блышчелі ра-
дасныя вочы, палалі дзіцячыя твары.

У гэтых гульнях дзеці вёскі Ча-
ромхі мелі свайго атамана Сьцёпку,
а хлопчыкі вёскі Баравікі — свайго
правадыра Янку.

Часам пад кіраўніцтвам сваіх сна-
чальнікаў дзеці гралі ў ваіны: за-
відвалі адны адных сьляжкамі, гна-
ліся адны за аднымі па шліфаным
лёдзе.

Па абодвух берагах рэчкі на глад-
кім, пухкім сьнезе было пратоптана
і дарослым і малымі німаг сьляжак,
быў пратараны не адзін сьлізг —
сваім дарогі, па якіх палізы вько-
выхых санак гралі сьнежныя бабэ-
рыны песьні.

Аўлетку на абодвух баках рэчкі
рагортваліся сонжалі гаспадароў
вёсак Чаромхі і Баравікоў. На ча-
пых часта сустрачаліся на рэчцы

Як вядома, на гэта вольнае важнае
пытаньне сьвячэна была зьверну-
та валежная ўвага адпаведных ор-
ганаў і таму магчыма было чакаць
жалюных вынікаў. Аднак, дэжурны
інэртным адносінам некаторых уста-
ноў да гэтага пытаньня, ужо ў пер-
шым паўгодзьдзі высветлілася по-
жэдае скарачэньне, а павялічэнь-
не, што было адзначана пават у прэ-
се («Комшлях», № 36, «Зьвязда»).

У сучасны момант Арганісім ад-
дзяленьнем Дзяржаўна-аўрагма а-
блэна правэра скарачэньня выдаткаў
за ўвесь 1927-28 г. у паступных
установах, якія ўтрымліваюцца на
лік дзяржаўнага і мясцовага бю-
жэтаў. Вынікі правэры ў процан-
тах такіх:

Па аўрафа скарочаны выдаткі на

У прэзыдыуме ЦВК БССР выкананьне маніфэсту юбілейнай сэсіі ЦВК Саюзу ССР

Заслуханы дэклад Народнага Ка-
місарыяту Рабоча-Селянскага Інспэ-
кцыі і судадэклад Наркамзему і Нар-
камасьветы аб выкананьні ў БССР
маніфэсту ЦВК Саюзу ССР.

У выніку ажыцвяленьня мані-
фэсту, рабочай класа і бяднейшым
колы селянства і мясцовага насель-
ніцтва БССР атрымалі рад павытцаў
і палепшаньняў у сваім матар'яль-
ным і бытавым становішчы.

У бліжэйшым дні пэравадзіцца па
7-гадзінны прадоўжэнь дзень сярніко-
вай фабрыка сьміа 10-гольдыя Ка-
стрэчніка ў гора Рэчыцы. Павяліча-
ны лік вызвалены ад сельсва-гаспа-
дарчага падатку бяднейшым селян-
скіх гаспадарак да 213.098, г. эл.
амаль да 40% усіх сельскіх гаспа-
дарак па БССР, з якіх зьята звыш
1.393.000 р. падатку; зьятыя пьд-
лікі па сельсва-гаспадарчым падат-
ку з 26.493 гаспадарак. Адлушчана
драўніны бяднейшаму селянству
дзьмьона па суму 164.000 руб.—са
скадкай на 36.000 руб. і ў крэдыт
на 50.000 рублёў.

Вызвалены ад аплатаў за земля-

Ш-ж магчыма існае чакаць са-
праўдлага скарачэньня пэмянэньнях
выдаткаў, якія кіраўнікі некаторых
установаў і пэпер моцна ўзбудэны,
што гэта пытаньне да іх установаў
дацічыць. А кір ўіці аўрагмабю-
гал. Зьхвалілі, акрэма таго, ад гэта-
га «прыкрытага» пытаньня параві-
адмажнуцца бэрашратычым метадам
пэсаньня адносіні, і, як бачым з адно-
сіны ад 6-га прэзыдыя г. г. № 1.166,
наказваў добрыя веды па арытмэты-
цы, вылічваючы скарачэньне адм-
кіраўнічых выдаткаў да пэцця году
—на аўраплана на 19,8%, пэснадар-
чым —на 24,8% і пэцяным адм-
ношчым —на 29,1% (на справе вы-
нікі агляналі іншыя), і тым самым
ён выпрыў сваю пэвадэмацьць ва
зьместам вышэйадзначанай пэста-
на-

Упарадканы работы ўсе камасы і ка-
ля 13.000 бяднейшых гаспадарак на
суму каля 160.000 руб. За 1927-28 г.
надэлена бэвазьямельных 2.800 дь-
роў і 36.600 мільямельных дьроў
на пэпючы 86.000 гектараў. Аргані-
заваны фонд у 300.000 руб. на прэ-
дьятаваньне бяднейшага селянства
на пэбэпэцьне маёмасьці і аўрагду ам-
лі ў асоб, якія перасяліюцца за
межы БССР. Зьятыя пьдлікі па
падатках (на лічачы сельсва-гаспа-
дарчага) пэраважана в рабочых, слу-
жачых, саматужынаў і нестачковай
беднаты з 28.000 пьдлікаў на суму
выш 182.000 руб. Павялічаны стра-
жавыя фонды для іпэпэды вайны з
440.000 руб. да 770.000 руб., што да-
ло магчымасьць пэвалічэць стаўкі
пэнісі на 30%, а таксама пэвалічэць
і самую вольнасьць вэбэспэчэва-
ных.

У выніку аўвэччэнай амьпісіі в
значнай колькасьці асуджаных бы-
ло поўнасьцю амьбо часткова зья-
та пэкараьня.

Па абодвух берагах рэчкі Прысьвячаю 10 угодкам БССР

(Эскізі)

Сьцёпка в Янкам. Яны памагалі сва-
ім бацьком рыбу лавіць.

Цяпер гэта рэчка пагранічная: па
адным баку беларуская вартка, па
другім — беларуская.

Вёска Чаромха всталася ў пьд-
ваў, Баравікі — у нас.

Лёд, як стане на рэчцы, дык усю
віму пьдвала чалавечая нага па ім
стуніць, нібы ў рэчцы пад лёдам
падвэдзены страхотныя міны. Дьд-
чы асьмех на зьвінчэ на лёдзе, а сь-
лянскае калматыя конікі не право-
дзяць па сьнежных абшарах прыб-
рэжжа ранейшых сьлізгаў.

Ня можна, не дьдволенна.
Граніца.

А ўлетку, у часі сенакосеу па
абодвух баках рэчкі зьвінчэ кось-
—посыч баравічане і чаромшане. Хоць
бояцца ім, суседзям, бачыць праз
рэчку адны адных, інакшчэ сталых
сьброў, але гаварыць між сабою
нольга.

Граніца.
Пьддзьдэ касец да рэчкі, набірэ
эбан вады, вірне на другі бок, пьдла
глядзіць у твар суседа або сваяка на
«тым» баку — і маўчыць.
Граніца.
Толькі пьдшні вольна пэрамажэць
праз граніцу.
Калі глянэц уздоўж рэчкі, дык ім-

жыцца даль лугоў і хмызьнякоў.
Спачатку даль пэраважэцца срэ-
бным поясам рэчкі, а ў далёкай ад-
дэлясьці даль зьліваецца ў адно і
граніца ватупоўваецца, тале ў дь-
чатай каламутнасьці вьдваліау.

У часе сенакосеу часта бачылі адзін
аднаго ранейшых таварышы: Сьцёп-
ка і Янка.

— Эх, каб кінуцца ў рэчку ды пэ-
раплысьці да Сьцёпкі! — думае Янку.
— Зьдэцца, пэрасьчыў-бы гэту
рачулку, каб в Янкам пэкаварыць,
— думае Сьцёпка.

Граніца.
З аднаго і другога боку ходзяць па-
гранічкі, сочаць ва касцы.

— Ня можна пават гукуць адзін
аднаму...
Сьцёпка і Янка ўжо дарослыя дь-
цэчкі — добрыя касцы. Адно і тое са-
мае сонца грае на іхніх косках, рас-
пэдава бэлыя іскравыкі. Косы як-бы
пэрамігваюцца між сабою. Янка гля-
дзіць адальку на Сьцёпку, Сьцёпка
міргне Янку левым вьдкам, але гу-
нуць адзін аднаму нельга.

Граніца.
Маўчыць касцы.
Кладзэцца цьха пракас ва прако-
сам: бяр жэртаў, бяр гутарах, бяр пэ-
сэнь. Ня можна тут голэсу падіць.

— Граніца...
Ньдзьдэ час...

Напаць годнасьці герояў працы

Прэзыдыум ЦВК пэстапаіў на-
даць годнасьць герояў працы г.г.
Каліноўскаму, Зьмітру Міхайлавічу
і Сурыну Аліксандру Пятрову.

Тав. Каліноўскі — работнік Добру-
скай фабрыкі, працуе на фабрыцы
67 год, мае заслугі пэрад рэвалю-
цыйнай; т. Каліноўскі вэрабіў рад удэ-
каляжэньняў у ліпаваль-машынах.

Тав. Сурын — майстар Добрускай
фабрыкі; працуе ў шпэрловай пра-
мысловасьці больш, як 45 год. За
апошнія гады ўнос пэты рад праца-
ноў, якія далі вьтворчасці вьдліку
варысьці; т. Сурын прымае актыў-
ны удзел у грамадзкай працы.

Назначэньні

Тав. Файнбург І. Л., у зьвязку в
пэраходам яго на судова-пракурор-
скую работу, вызвалены ад абавяз-
наў загадчыка арганізацыйнага ад-
дэлу прэзыдыуму ЦВК БССР.

Тав. Віленскавіч П. Г. аддэлікань
са складу Вярхоўнага Суду БССР.
Тав. Кенань Г. Ф. пьдначал чь-
нам Вярхоўнага Суду БССР.

Сьцёпка на вьдэа, што Янка ўжо на рабфаку.

Янка добра і старанна вучыцца.
Янка будзе новае жыцьцё. Ён камса-
мольц. У вёсцы Баравікох ёсьць шно
ла, ката-чэталыня.

Янка шьліна сочыць за газэтнымі
вэстакмі. Яго вельмі цікавіць, што
стам робіцца...

Аднаго разу ў газэтах прамільну-
ла вэстка:
«Новы прадае Беларускай Сацы-
ялістычнай Грамады»...

Над тым загалоўкам сярод іншых
арыштавалых і катаваных у поль-
скай турме ёсьць і яго таварышы дь-
цэчых гульняў — Сьцёпка Карчук з
вёскі Чаромхі.

«...Пьд гьдую катаркі...
У сэрцы Янкі нэшта калынула.
Ён успоміў гульні на рэчцы, коў-
зэньне па глядкім, люстэраным лёдзе.
Спачатку ў яго вьдлах блыснул сьлэ-
вы...»

— Не выпьдае тае рабфакаўду,
камсамольцу... Разьвінуўся, як баба
ўсё роўна...
Янка да скрытаеу сьцёпкавае вьдбы.
Вьчы вьдхалі, гарачыя, вьдсныя.
Сьмелыя думкі топяцца ў яго сэрцы...
Янка адтувае вьліку сілу ў сваіх
плечох...
— Ньдзьдэ час...

Што-ж тут даўнага, калі «сам-
пэч» жанчын на справядаччыя
сходы ў самых лепшых выпадках
выбэры.

Вынік рабочым заводу Лекерта

МАГІК — М-н савэры батальёна
шырока абгаварыў пытаньне аб вы-
барах у саветы. Чырвонаармейцы
в адзьявэньнем прымаі вынік
М-га арпэлка і адначасова вылі-
квалі на снаборніцы рабочых гар-
бары імя Лекерта.

У пэставае мьдшту прапавуецца:
усяку складу вьдсва-служачых
пэлка і іх жонкам прымаць актыў-
ны ўдзел у выбарчай кампаніі са-
вэстаў і прыцігнуць да ўдзелу
выбэры.

Былыя людзі — у савецкім апарате

(Туроў, Мэзыршчына)

Наша вьдэа — ачмэццэ апарат
ад былых і чужых нам элемэнтаў.
Гэтым усім па цьдваліцца Ту-
раўскі РВК. Апарат вьдмьдла за-
сьмэчаным былымі людзьмі. Вось
яны:

Горны — былы валасны пісар,
кулак, працуе ў якасьці ракуна-
вода РВК.

Кяхно — б. вэснкі прыстаў, пра-
цуе ў якасьці пісара РВК.
Дамаш вьдч — старшы валасны
пісар, працуе дэлаводам вьдсва-
га стала.

Дубравіч — сын пьдманя, па-
вблэчэнага права голэсу, працуе
дэлаводам гра овай часткі РВК.

Шнайдман — дочка буйнага пэ-
мана «дшэцца», працуе машы-
ністкай РВК.

Арыніч — стары чыноўнік, чужы
нам элемэнт, працуе райстатыс-
там РВК.

амаць невялічкіх вышарыні і пры-
дэла да кажда вьдліжэцца па «са-
мапэсу».

Ф. Жукаў.

Ньдзьдэ РВК прымаў на службу
пэпсага Гранадэбра — сына крэм-
ніка, пэвадэвага права голэсу.

Чэснае слова, не савецкае ка-
пэцьярыя, а галэрэе былых людзей.
Ці могуць яны правядзіць правіль-
ную савецкую ліню? Можна сум-
няваць а ў гэтым.

Трэба пэваліцэна вьдсініць
сьмэццэ з апарату і пэсаліць на
іх мьдса вьдучэньня ў рабочых і
сэлянах.

Адміністрацыя не да- памагае вьтворчай камісіі

У справе зьніжэньня
сабекошту прадукцыі
(Шпалерная фабрыка імя
Вароўскага)

Вьтворчай камісіі фабрыкі вьдкэ-
вьясь пытаньнем аб зьніжэньні са-
бекошту прадукцыі. Не жаль, адм-
ністрацыя на ідзе пэсустрэч камісіі.
Пэвадэ некаторых даных, праўда,
пэафіцыйных, накладных выдаткі за
апошнія паўгодзьдэ яны толькі аж
эьмэньніліся, але зьвэчна пэвалічэ-
ліся, між тым, камісія, па гьдзачы
па пэкалькі напамінаваньняў, ніяк
ня можа атрымаць вэстка аб сьпраўд-
ным становішчы в наглядным вы-
даткамі.

Свагэчасова, у мэтэх зьпэжэньня
сабекошту, вьтворчай камісіі пра-
пэнавала пэраважэць друкэвалнае
аддзяленьне на індывідуальную вь-
працоўку, амэст калэстыўнай.

Адміністрацыя і Вьдшпэртэст ма-
рышавалі пранавову больш 6 мьс-
цаў, пьдвалі фэбком па пэставіі пь-
таньне рубам. Што-ж мн бэжым. За
пэстрычкі мьсцаў ужо пэсыла пэра-
дочку, прадукцыйнасьць працы па-
вдлічэлася на 15 проц.

Гэты прыклад дэспэч аскрава гаво-
рыць аб тым, што адміністрацыя
мала цікавілася сьправай зьніжэ-
ньня сабекошту прадукцыі.

Інстытут упоўнава- жаных пры ЖАКТ'ах

Згодна пэставае СНК БССР Вь-
дэкасае прэстужы да арганізацыі
ЖАКТ'ах інстытуту упоўнаважаных,
які будзе ачмэцць сабою агульныя
сходы членаў ЖАКТ'а. Сходы упоўна-
важаных будзе вьрашэнь усе пьтань-
ні, якія вьдугуць вьрашэцца агульнымі
сходамі. Вьдэчэньнем вьдэкасае пэ-
раважэць праўдэньня ЖАКТ'аў, якія
будуць на раней рабцад агульнымі с-
ходамі членаў ЖАКТ'аў.

Мэду прэстаўітэвца упоўнаважаных
і на кожнае в членаў ЖАКТ'аў.
Па некаторых ЖАКТ'ах выбары
упоўнаважаных ужо зроблены.

Зіма Новы год. Сьцёпка вьдэа, што
ў гэты дэнь сьвятуюць дэсятую
гаданіку БССР.
Сьцёпка цьпер далёка ад свайго
роднай Чаромхі. Маленькае вьдэ-
на каморкі вьдкэчэна жалезнымі
пэрамі. Паўэмоц.
— Да гэтага дні даўно і ў турме
рыштуўца... Чырвоныя сьцігі, пэў-
на, будучы вьдэчэталы в вьдэчэталы...
Сьцёпка зьдэвае ў гэты дэнь ка-
таваньні жандармэры, вьдэчкі ту-
рэмнікаў. Яго маладое пэва пэрама-
ло. Турэмныя дактары пэкалькі ты-
дні таму назад адрэзалі два пьд-
чы на яго правай рэчэ, бо пры до-
нэтых жандары пьдлоі пах пэзурам
вэрашэвельнымі голкамі...
— Усё добра, толькі ў левым баку
прэці колэ. Гэта ад прыкладаў...
Сьцёпка ўспамінае гульні на рэч-
цы, якія адбываліся дэспэч гьдую
таму назад, калі ён бьў шьдэ кляч-
чэком.
— Што цьпер Янка робіць?
Ён ня вьдэа, што Янка студэнт
рабфаку.
— Сьцёпка, у такі дэнь, трэба пэш-
та рабіць... Маўчыць нельга.
Сьцёпка ад усім зьдэвае. Ён ба-
дэры, адэжым. Ён зьлівае на ўвесь
голэс:
Ад вьдэу мы сьпэлі
І нас разбудзілі...
Зьмэсныя турэмнікі зьліваць зьдэ-
жывэлымі ключам, адчынаюць дэвэ-
ры каморкі, дэе зьлівае Сьцёпка.
З. Б

Менскі хлебазавод выпякае нядобраякасны калач

Рабочыя-спажыўцы патрабуюць добракаснае прадукцыі Мы чакаем адназу ад МЦРК

Хлебазавод МЦРК дабіўся значных поспехаў па выпечцы аржавога хлеба, якасць яго параднаўча здавальняючая.

Але воў в калачом справа стаіць кепска. Раней хлебазавод забяспечваў насельніцтва Менску кепскім формавым калачом. Цяпер выпякаюць толькі падавы калач, які блэжмоўна павінен быць лепш за формавы.

Але акаваецца, што гэты падавы калач выпякаецца таксама нізка якасці. Ён вельмі сыр і мале пульхвы, што стварае ўражанне—быццам ён недапечаны. Такі калач, блэжмоўна, нядобраякасны, што, зразумела, вядома хлебазаводу. Гэў-жа думкі аб нядобраякаснасці выпякаемага калача прытрымліваецца і хлебная інспекцыя.

Хто-ж вінават? Спасылкі на муку на грунтоўныя, бо яна стандартная, што таксама вядома хлебазаводу.

Вінаваты хлебазавод. Гэта відаць хоць-бы з таго, што калач з таў самай мукі часамі (выпадкова) бывае эдавальняючы і бывае гэта ічевна тады, калі завод выконвае ўсе патрэбныя ўмовы.

Адміністрацыя хлебазаводу ўсю віну ўскладае на рабочых: няма кваліфікаванай сілы, няма дысцыпліны і г. д.

А рабочыя вінавацяць адміністрацыю—шмат чанаў паламанз, няма тэрмометраў, няма запасных шарыкаў да высюўных печуў і г. д.

Склікаліся розныя варады і пасяджэньні (пры хлебазаводзе, пры саюзе, у Наркамгадзі), шмат гаварылі, выносілі шмат рэзалюцый, а воў і зараз там—калач хлебазаводу ўсё-ж застаецца дрэўным.

Нам здаецца, што звышчэнне ўсіх недахопаў па хлебазаводзе і ўстанаўленне на ім суровай працоўнай дысцыпліны—справа агульная—і адміністрацый, і рабочых заводу, і грамадскіх арганізацый. А, між тым, наглядзіліся выпадкі, калі заўком заводу ішоў у разраз з адміністрацыяй у вызначэньні працоўнай дысцыпліны на заводзе.

Мы ўпэўнены, што хлебазавод можа і павінен агульнымі сіламі палішыць якасць сваёй прадукцыі.

Мы чакаем адказу ад МЦРК—калі-ж хлебазавод пачне выпякаць добры калач? Калі-ж, нарэшце, хлебазавод выкавае ўсе тыя дырэктывы, паставы і рэзалюцыі, якія па гэтым пытаньні прымаўся.

Рабочыя-спажыўцы, рабочыя-пайшчыкі маюць права гэтага дамагацца.

Да чаго даяла нядбайнасць адміністрацыі працкалектыву шчотачнікаў

На раз фабком і камісія па ахове працы працкалектыву зьявіліся да адміністрацыі каляктыву з указаньнем на неабходнасць тэрмінова ўстаіць шкло ў вокны механічнага цэху, напярэй дзьверы і г. д., бо рабочыя з-за халаду ў цэху ня могуць працаваць.

Адміністрацыя глядзела на заявы фабкому і камісіі аховы працы скроў вальцы:

— Нічога, пасьпеем.

І гэтаа «нічога, пасьпеем» працягвалася да таго часу, пакуль 18-га сьнежня а 11-й гадзіне раніца рабочыя механічнага цэху ня былі прымушаны з-за моцлага халаду ў памяшканьні цэху, влінуць працу і пайсьці дамоў.

30 рабочых—зработлі паўдзень вымушаны прастой.

Толькі тады адміністрацыя распарадзілася аб тэрміновым адпаведным цэху. За адну ноч былі ўстаўлены ўсе вокны, пастаўлены венты, напярэйны дзьверы.

Адміністрацыя і інспекцыя па ахове працы НКВ, якая была выклікана 10-га сьнежня масцком працкалектыву і замест прапановы тэрмінова адпаведна памяшканьне механічнага цэху (якое, як мы бачым, зроблена за адну ноч) прадаставіла адміністрацыі на напярэйку вакоў.. 20-дзённым тэрмін—да 1-га студзеня 1929 г.

Гэта—на нашай думцы—проста зьдзек з рабочых—можакце, моў, напярэваць да 1-га студзеня і ў халодным памяшканьні.

На пасяджэньні масцкому працкалектыву выявілася, што ахова працы адсутнічае ня толькі ў механічным цэху, а і ў іншых цэхх і аддзельных.

Так, у лясчатых аддзельных 3 рабочых прастудзіліся ад халаду і захварэлі. Ва ўшывальным аддзельным работніцы аляндзі да дзьвядзень адчыненыя. Такой дробязі, як прыблукі спружыны да дзьвядзень, цяжка дабіцца ад адміністрацыі

МЕНСК

Тав. Пакроўскі вітае працоўных БССР

Прэзыдыум ЦВК БССР атрымаў ад Намесніка Народнага Камітэра Асобаўты РСФСР тав. Пакроўскага наступную прывітальную тэлеграму:

— У дзень 10-годзьдзя БССР Наркамсоветы РСФСР вітае ў вашай асобе ўсіх працоўных Беларусі. Вашы дасягненьні ў гаспадарчым і культурным будаўніцтве—налейшы паназьні вернай нацыянальнай палітыкі саветскай улады, паруна канчатковай перамогі Каастрычніка.

Хай жыве Беларускае Саветскае Сацыялістычнае Рэспубліка! Хай жыве брацтва народаў! Уперад да суветскай перамогі сацыялізму!

Навукова-тэхнічны інстытут БССР

На пленуме ЦО навуковых працоўных ССОР прадстаўнік ВСНГ ССОР паміж іншым паведамаў, што ў 1929 годзе ў Менску праектуецца арганізацыя навукова-тэхнічнага інстытуту БССР. Інстытут будзе займацца вывучэньнем пытаньняў, звязаных з разьвіцьцём розных галін прамісловасці БССР.

Рэгістрацыя жыл-плошчы

Як выкананам зьдзяржэньні пастанову гасарвету аб рэгістрацыі жыл-плошчы, якая аслабняецца. Усе ўласнікі прыватных дамоў, жанды і арандатары муніцыпалізаваных дамоў павінны ў трохдзённым тэрмін паведаміць камунальным аддзел аб вольнай жылплошчы, якая ўваходзіць у лік 10 і 30-процантнай нормы. Дазвол на супольнае жыхарства ў кватэрах, што ўваходзяць у процантную норму, павінен быць узят у камунальным аддзеле. За парушэньне пастановы будзе накладвацца штраф да 100 рублёў.

Дамавы трэст у Менску

Камгас пачаў падрыхтоўку работу па арганізацыі ў Менску першага на Беларусі дамовага трэсту.

Трэст будзе аб'яднаць усе заволабудаваныя дамы камгасу, капітальна апрамараваныя, а таксама домаўладальнікі, якія былі ўзяты з арэнды ў прыватных асоб. Усяго ў трэст уойдзю каля 30 влкіх дамоў. 3 арганізаванай трэту Гасарвет атрымае над свой загад паўны жылпавы фонд. Палешыцца таксама эксплуатацыя новых дамоў.

Новая вуліца

У звязку з праектам пабудовы трамвайнай лініі Саветскага вул.—аб'яднаны вакал мэрэўскага акрідчы новаму вуліцу на месцы дрэвяных складуў (калі Бабруйскай вул.), праз якую будзе праходзіць трамвай. Усім арганізацыям, мясочым дрэвяным складам каля Бабруйскай вул., запланавана даць залуку на плошчу для разьмяшчэньня складуў. Для алошніх намечаны адвод вуліцы на 701 ярэццо каля Камер.

Пабудова рамонтных майстэр-няў

У Менску вярнулася дэлегацыя ў Менск вярнулася з Масквы са ўсааюнага зводу прафсаюнаў дэлегаты ад прафсаюнаў Беларусі на чале са старшынёй ЦОСБ тав. Рыжовым.

За дзень

— **ВЫКАНАНЬНЕ РАМОНТУ ў ПРЫВАТНЫХ ДАМОХ.** Камгас вылучыў капіталь для правэркі выкаваньня рамонтну ў прыватных дамох. Усяго будзе абсьледава 25 найбольш буйных прыватных дамоў.

— **УРАЧЫСТАЕ ПАСЯДЖЭНЬНЕ МЭДЫЦЫНСКАГА ВУЧОНАГА САВЕТУ.** 30-га сьнежня адбудзецца ўрачыства пасяжэньне вучонага медыцынскага савету, прысьвечанае 10-годзьдзю БССР. 3 влкім дакладам аб дасягненьні саветскай медыцыны на Беларусі за 10 год выступіць Народны Камісар Аховы Здароўя т. Барсукоў.

— **КОЛЫКІ ў БЕЛАРУСІ НАВУЧАЛЬНЫХ УСТАНОЎ.** У сучасны момант на Беларусі налічваецца 84 прафшколы, 30 тэхнікумаў, 13 школ фабрычнага пучыўства, 8 навукова-практыкавальных майстэрняў. У гэтых школах навушэцца каля 10 тысяч чалавек.

— **ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНЫ ВЕЧАР ПРАЛЕТАРСКІХ ПІСЬМЕНЬНІКАЎ.** 29 сьнежня ў клубе Карла Маркса адбудзецца інтэрацыянальны веча пралетарскіх пісьменьнікаў, прысьвечаны 10-годзьдзю БССР. Ёна АПШ запрасяў на гэты веча прадстаўнікоў аб'яднаных пралетарскіх пісьменьнікаў РСФСР, УСОР і ССФОР. 3 друку выходзіць зблліжым лухар «Маладыя».

— **ГАРАДЗКІ ГАДЗІНЬНІК ПАДГУЛЬВАЕ.** Гарадзкі гадзіннік на Пляцы Воў ўжо некалькі дзён ішоў вправадзіць, сьпыхаючы на 12 хв. парунальна з чыгувачым часам.

Трэба Камгасу, пад загадам якога зааходзіцца гадзіннік, устанавіць рэгулярную праверку і на зьбіваць у ватэлку жыхароў гор аду.

— **9 НОВЫХ ЭЛЕКТРАСТАЊЦЫЎ.** На 1929-30 год па сельска-гаспадарчым электрыфікацыю ў Беларусі залучаецца каля 800 тысяч рублёў супроць 450 тысяч рублёў, выдаткаваных у гэтым годзе. У розных раёнах Беларусі намячаецца пабудова 9 новых электрастанцыяў. Над распрацоўкай праекту Беларускай электрастанцыі ў Маскве банята 15 інжынераў.

— **ДЭЛЕГАЦЫЯ МЕНСКІХ РАБОЧЫХ ВЫЙДЖАЕ ў БАБРУЙСК.** Бабруйскі аргкомітэ савет прафсаюнаў запрасяў на сьвята 10-годзьдзя БССР дэлегацыю менскіх рабочых. ЦОСБ гэта запрашэньне прыняў і паслаў у Бабруйск рабочую дэлегацыю з 5-6 чал.

— **УКАМПЛЕКТАВАНЬНЕ СЬЛЯСАРНАГА ЦЭХУ ЦП.** Гэтым дзеньні менскага біржа прамы прыступіла да ўкамплектаваньня сьлясарнага цэху ЦП. Заван ад членаў саюзу прымаюцца на спэцыял, а ад лямабілізаваных чырвопарэйнікаў і аячлевоў саюзу—сакратаром біржа прады. Залвы прымаюцца да 4 студзеня 1929 г.

— **Збор на ўзмацнэньне масавай работы Асаавіяхіму.** Цэнтральны савет Асаавіяхіму арганізоў дваўдзельны акарбачны збор па ўсіх краях Беларусі 31 сьнежня і 1 студзеня. Сабраць сродкі пойдуч на ўзмацнэньне масавай работы па вазьбіваць.

— **ГРАМАДЗКІЯ РАБОТЫ ўЗІМКУ.** Гэтай зьмоў грамадзкія работ будучь праводзіцца ў Менску, Магілёве і Віцебску ў такім рэзьлікам, каб на іх было выдатна штодзённа 250 беспрацоўных. У парадку грамадзкіх работ будучь

Пашырэньне вытворчасьці с.-г. машын

У бягучым годзе Металтрэст БССР значна пашырэць вытворчасьць сельска-гаспадарчых машын. Так, у бягучым годзе будзе выпушчана на рынак малагарань 14.200 штук ці на 28 проц. больш чым летась, везлаў 21.350 шт.—на 42 проц. конных прывадоў—8.960 шт.—павалічэньне на 17 проц., плугоў—125.000—павалічэньне на 54 проц., сячварань—7.700 штук—павалічэньне на 24 проц.

Усе гэтыя машыны будучь вырабляцца на заводзе «Чырвоны Металісты» ў Віцебску і на заводзе «Рухавік рэвалюцыі» ў Гомелі. Выпуск гэтых машын зусім зьдользіць патрэбы насельніцтва ў с. г. машынах. Влкі процант гэтых машын будзе зроблены да пачатку вясення саўбы.

Гандаль у сьвяточ-ныя дні

Анргандаль распрацаваў пастанову аб гандлі ў дні 31 сьнежня і 1 студзеня. У суботу, нядзелю і панядзелак усе магазыны могуць гандляваць без абедзенага перапынку. У панядзелак, 31 сьнежня, гандаль будзе скончаны а 6 гадз. увечары, акрамя хлебных крам, якія будучь гандляваць да 9 гадз. веча-ра. 1-га студзеня будучь адкрыты а 9 гадз. раніцы да 6 гадз. веча-ра. 2-га студзеня будучь адкрыты ўсе магазыны МЦРК № 40, 15, 39, 19, 25, 65, 49, 6, 11, 12, 21, 24 і 28. Для продажу малака будучь адкрыты ўсе магазыны, што гандлююць малаком, а 9 гадз. да 12 гадз. дні. 1-га студзеня будучь адкрыты сталюкі № 1, 2 і 6 а 9 г. раніцы да 6 гадз. веча-ра і сталовае № 7 а 9 гадз. раніцы да 12 г. ночы. 31-га сьнежня сталюкі адкрыты як заўсёды.

Анргандаль запрапанавалі стварыць да 31-га сьнежня зпас хлеба ў 2.000 пудоў, наб унікнуць перабоёў у забесьпячэньні хлеба.

Усебеларуская фэдэрацыя мас-тавоў

10-га студзеня ў Менску склінаецца першы ўсебеларускі зьезд мстаскоў. У работах яго прыме ўдзел каля 50 дэлегатаў. Калёнкі беларускіх мастакоў у Маскве абрала на зьезд 5 дэлегатаў т. т. Філіповіча, Рупал, Аксельрода, Зеніла і Горьмава. Зьезд вяршыць рад пштаньняў, звязаных з да-ейшым разьвіцьцём выўзонага мастацтва на Беларусі. Будзе таксама абгаворавана пра-ект арганізацыі ў Менску ўсебеларускай фэдэрацыі мастакоў, куды ўвойдуць усе мастацкія аб'яднаньні.

Урачыстае адкрыцьцё «Сас-ноўкі»

31-га сьнежня адбудзецца ўрачыстае адкрыцьцё санаторыя «Сасноўка». На адкрыцьцё паслуды прадстаўнікі цэнтральных партыйных, грамадзянскіх і саветскіх устаноў і рабочыя дэлегацыі з Віцебску. У сучасны момант ужо поўн оцьчо абсталяваны 2 павільёны, кухня, дзьверы, праля на і электрастанцыя. Санаторы разьлічаны на 250 чалавек, у сучасны момант ужо праходзяць лячэньне 150 чалавек.

Антырэлігійныя курсы на пштаньняў

У Менску вярнулася дэлегацыя ў Менск вярнулася з Масквы са ўсааюнага зводу прафсаюнаў дэлегаты ад прафсаюнаў Беларусі на чале са старшынёй ЦОСБ тав. Рыжовым.

Што зроблена па лістох рабселькоруў

Зняты з працы ляснічы Пашкоўскага лясніцтва (Магілёўшчына) Зіноўіч і яго памочнік Сідарэвіч, якія адылі аднаго кампраматалі і пазождвалі, што дрэва адбіваўся на праці.

Зняты з працы Аршанскім аддзельным саюзу прафсаюнаў саюзу старшыня Старасельскага сельрабочаго Саюдаці за мэдбайна асносіны да справы заключэньня калягавароў.

Выключан з саюзу камунальнаў Фітэрсон, які займаўся ў Менску патэаьнымі работамі ковай, а окурамі ад іх гандляваў.

Пастаўлена на від Мазырскім АКК-РЦИ Еўлашу—загаліку Капаткевічай раіфікацыі—за ласвалчосова прадастаўленьне ільгот чырвопарэйцам.

Па саветам ў лавіце «Зьвязда» № 260 Мазырскай АКК-РЦИ зьміт з працы ўпоўнаваданы працкалектыву шау-цоў у г. Мазыры за невыкаваньне пастапоў вытворчых варад, якія бы зьбіраў і наўмысьля ськладаў у справу № 7.

Зьнят з працы Мазырскім АНА загаліку Калінінвічай самігоці, а два

растаўнікі пераведзены ў іншы шлох за неадпаведнае працы на інтэрнацыянальным выхаваньні сирох вучыў.

Мезырракуртурай адданы пад оуд кулан в Круці Зубоўскі, які пацаліў хату старшын сельсавету.

Убудавана судовае справа супроць заможнаў в. Бардзілаўка, Салахва-лаўскага раёну, Кашыана і Луц'ячына якія актыўна надалілі гаспадарку, каб напешшы с.-г. палатка. Цяпер Сама-хваўскім РВК гаспадарка злучана.

Плошчавіцкім РВК (Меншчына) вало-жан штраф на 75 руб. на самагоншчы-каў в. Пруцэвічы Странко Я. і Януш-чына Я., апрача гэтага Янушчына пры-пэгадзілі за ірымінальнай адназна-ці за анойдзены ў яго абрэў і патроны.

Па саветам раёкура, пад лавай «2400 руб. на веча», в І кастрычыка г. г., пасля расьсьледваньня Менскай аар. РОІ, онарочан выезд Леабола (фурман і конь).

Барзевіскім РВК зьнят з працы і прыгаворана да адказнасьці за фальш-вар втупуцку Ісаоў за зьліжыньні адно-сіны да працы і алоўжываньні.

Беларускія нацыянальныя фільмы

Белдзяржкіно за апошні час значна пашырала сваю працу. У сучасны момант Белдзяржкіно абслугоўвае 360 кіно, з якіх 80 кіно-перасован. Бел-дзяржкіно мае 11 уласных кіно-тэат-раў.

Кінофінацыя зьбілі перараса ўоюкія меркаваньні, бо зараз влоновал кіно-обста БССР окладзе 170 адзінаў, у той час, як заводзе 5-цігадовага аля-ну праэ гэты тэрмін у БССР пазіны быць толькі 202 кіно-перасоўні. Зграз оектар перагядавецца з мэтай павя-лічэньня яе до 404 вясювых кіно-уста-наван. На кожны раён прыпадае па адной стацыянарнай устаноўцы і па тры кіно-перасоўні.

Асабліва наштоўным даюгненьнем у працы Белдзяржкіно зьяўляецца тое.

што зараз наладжана ўласная кіно-вытворчасьць. У 1927 годзе былі вы-пушчаны першыя дзьве фільмы (с-род іх «Ляная была», у 1928 годзе—ужо тры фільмы (срод іх К. Каіноў-скі і «Яго асьмелыя жываць»). У гэты дзень 1929 году выйдзю ў ацэўх 4 мастацкія фільмы, срод якіх маецца фільм, прысьвечаны 10-цігодзьдзю БССР. Выпушчана тэмама 6 культур-фільма. 4 з іх будучь паказаны на бел-ларускім экране ў 1929 годзе. Такім чынам за наторні час у 2 а пал. гадз, вытворчасьць Белдзяркіно вывядзю ў ліну 9 мастацкіх націн і 6 культур-фільма. 3 1929 году пачнецца ре-гулярна штомесячны выпуск кінохро-нікі, якая дэталуль была овравае вы-паднава.

— У пятніцу, 28-га г. м., у ваяш-каньні Доле Чырвонае Арміі адбу-дзецца агульна-гарадскі оход моараў-омага актываў.

На абвэсты дна пытаньне аб на-паньні «Зімава давамогі» і выст-упленьне палі-эмігранта з Юга-Саавіі. Пачаган а 6 а пал. гадз. увечары.

Яна ўсіх членаў бюро ячэні і рэў-іоніоўі—абавязова.

— У чацьвер, 27 сьнежня г. г., а 6 гадзіне увечары, у памяшканьні Фрунзаўскага РК КП(б)ў адбудзе ці нарада сакратароў ячэні раёну па пы-таньні аб сьвятнаваньні 10-цігодзьдзя БССР і інш. пытаньні.

— **КАЛОБ ІМЯ НАРАД МАРКСА.** У панядзелак, 31 сьнежня—влкі веча-рны савет, прысьвечаны 10-годзьдзю БССР, для чэснаў партыі, членаў клю-бу і іх сем'яў. Блеты ў нацыянарыі наюбу в 6 да 9 гадзіні штодня.

Выклікаюцца ўсе 3 групы друмыны парадку.

Усім членам клубу в 1-га студзеня зьвядца ў нацыянарыі клубу в 6 да 9 гадзіні увечары для абмену старых членскіх білетаў на новыя.

Сьвільа, а 7 гадзіне—заняты гуртка 130; а 10 гадзіне заняты спартыў-нага гуртка. Заўтра а 7 гадзіне—за-няты гуртка па вывучэньні англійскай мовы; а 8 гадзіне—заняты струннага арыэстру.

— АПА Фрунзаўскага раёному РК(б)ў паваслімае ніжэйшыміх таварышоў, што яны вылучены далад-чынамі на рабочыя оходы, па пытань-ні 10-цігодзьдзя БССР: Цыццлер, Та-манеўскі (АБ), Каліноўскі, Браўернін, Іваніч, Іваніч, Іваніч, Іваніч.

Парадан дна: 1) Далад аб нашых дасягненьнях у 10-цігодзьдзі БССР.

2) Далад аб нашых дасягненьнях у 10-цігодзьдзі БССР.

Адзіна адказаць побач з адміні-
Павінна адказаць побач з адміні-
І яна павінна за гэта адказаць.
Адзіна адказаць побач з адміні-

Правільным ВСНГ прадставілі на
зацвярдзэнне ў Дзяржплані прак-
ект пабудовы 3-х аўта-рамонтных
майстэрняў у Беларусі. Майстэрні
будуць рамантаваць трактары, аўта-
бусы, аўтамабілі і сельска-гаспадар-
чы інвэнтар.

Новыя кніжкі застрахованым
Галоўсапрах з студзеня месяца
пачынае выдачу новых ленавых кні-
жак застрахованым. Кніжкі значна
спрашчаюць сістэму завісаў і выніш-
чаюць лішнюю бяганіну.

7-га студзеня культурна-адукацыйнага ЦСПСВ
наладжвае ў Менску на катку „Праф-
інтэр“ першы антыракіілізм карнавал
па калыхах. У карнавалу прымуць
удзел усе фізкультурныя гурткі. За до-
шае карнавальнае ўдзячэнне будуць вы-
даны прым.

Бавіці, Будзін, Фьодэвіч, Віцін (ДВН),
Сяньковіч, Аўчыньчыкаў, Хруцін, Выд-
ра, Райшштэйн, Сербента, Вутне-
віч (КВУЗ), Ігнатэўскі, Блауга, Мату-
лавіці, Валабрыска, Шкімтор (БАН),
Масюноў, Адамовіч, Тамковіч, Вашы-
лавіч, Белы, Яскіноў, Філатаў (НК

у галіне народнага мастацтва СССР за 10 год.
Акад. тав. Мазур.
2) Мастацкая частка з удзелам
артыстаў НАТ і саброў Беларускага
Дзяржаўнага тэатра.
Адказны рэдактар ЯН. АСЬМОУ

С. Е. Н. Ъ. Н. Я. У ТЭАТРАХ КІНО

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР
ЧАЦЬВЕР, 27 СЬНЕЖНЯ
Для саюзу саўгандальслужачых
НАД НЁМАНАМ
Пачатак роўна з 8 гадзіна ўвечары.

КУЛЬТУРА

КІНО-ТЭАТР
Культура

КІНО
Чырвоная Зорка

КІНО
Інтэрнацыяналь

1-шы дзеньчы
кіно-тэатр
Юны Плянэр

КІНО
Патэа

СУСЬВЕТНЫ БАЯВІК
ПАТОМАК ЧЫНГІС-ХАНА,
у 8-мі частках

ВЯЛІКАЯ ГІСТАРЫЧНАЯ ПАСТАНОЎКА
КАБІРЫЯ МАЦЫСТ
Гістарычная тра-
гедыя у 10 част.
У галоўнай ролі
вядомы артыст-алябт

Труна-прыгодніцкі кіно-рама ў 2 сэр'ях, 10 ч.
СКАРБЫ МОРА
2 сэр'і ў адзін сеанс 2

А Д А У Т О Р К А 25
АБРЭК ЗАУР
Пава білету 15 к. Пачатак сеансу з 3 з пал. г. дня
3 прычыны вялікага поспеху

Аляшнік
6 гастр.
АННЫ ВОЛЬСКОЙ у зусім новым
рэпертуары
На экране нашумелы балет
МЕДВЕЖЬЯ СВАДЬБА

ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ЛИТЕРА- ТУРНО-ОБЩЕСТВЕННЫЙ НАУЧНО- ПОПУЛЯРНЫЙ ЖУРНАЛ

30 Дней
Иллюстрированный
ежемесячник
Приложения
ДАЕТ в 1929 г.

„БИБЛИОТЕКУ СОВРЕМЕННЫХ ПИСАТЕЛЕЙ“

- В которую войдут лучшие произведения современных советских писателей:
1. ИВ. ВОЛЬКОВ. — Юность.
 2. Ф. ГЛАДКОВ. — Огненный конь.
 3. В. КАТАЕВ. — Растратчики.
 4. Ю. ЛИНЕДИНКОИ. — Конис-сары.
 5. Г. МАКОВИЧ. — Ужас.
 6. А. ВОЙНИКОВИЧ. — Ужас.
 7. Ю. ОЛЕША. — Зависть.
 8. ПОЭЗЫЯ ВАШИХ ДНЕЙ (Избранные советские поэты)
- СОБРАНИЕ СОЧИНЕНИЙ ГЮИ де-МОПАССАНА**
под редакц. и со вступит. статьей А. В. ЛУНАЧАРСКОГО.
- „ЧЕТЫРЕ СЕЗОНА“**
около 400 рисунков мод., вышивок и проч. за год.
- РОМАН А. НЕВЕРОВА. — ТАШКЕНТ — ГОРОД ХЛЕБНЫЙ.**

ПОДПИСНАЯ ПЛАТА с пересылкой и доставкой во все местности СССР.

1 АБОМЕНТ 12 №№ „30 ДНЕЙ“ (9 руб. в год)
3 книг „БИБЛИОТЕКИ СОВРЕМЕННЫХ ПИСАТЕЛЕЙ“
4 №№ „ЧЕТЫРЕХ СЕЗОНОВ“
на год . . . 8 р. — к. || на 3 мес. . . 2 р. 50 к.
„6 мес. . . 4 „75“ || „1 мес. . . 90“

24 КНИГИ ГЮИ де-МОПАССАНА
на год . . . 14 р. — к. || на 3 мес. . . 1 р. 40 к.

При подписке на год непосредственно в издательстве или его отделен. допускается расписка платеж.

По I абонементу: при подписке . . . 4 р.,
к 15 марта . . . 3 р.,
к 15 июля . . . 2 р.

По II абонементу: при подписке — 4 р. 50 к.,
к 15 марта — 3 р. 50 к., к 15 июля — 3 р. 50 к.,
к 15 сентября — 2 р. 50 к.

Подписчики „30 ДНЕЙ“ за доплату в 2 руб. в год или 1 р. 50 к. за 6 месяцев МОГУТ ПОЛУЧИТЬ самый распространенный ежемесячный датский журнал „ЕЖ“ ПОДПИСКУ и ДЕНЬГИ НАПРАВЛЯТЬ: МОСКВА, Центр, Ильинка, 15, Акд. Издат. О-ву „ЗЕМЛЯ и ФАБРИКА“

Подписка принимается во всех отделах и представит. «ВИФ», а также посылается на почте, во всех отдел. центральн. изд-в, в kiosках Центр-на Печата и на транспорте — уполн. газ. «Гудок».

И издательство Московского Земельного Отдела
ОТКРЫТА ПОДПИСКА на 1929 год на:
Ежемесячный популярно-научный журнал
„Сельское и лесное хозяйство“
(Годиздания 10-й)
Под редакцией И. Ф. Сорокина, С. И. Зайцева, И. П. Степанова,
Б. Н. Дубельта.

ПОДПИСНАЯ ЦЕНА: на год — 5 руб., на полгода — 2 руб. 55 коп., на 3 месяца — 1 руб. 35 коп.

Для годовых подписчиков при доплате 50 коп. при первом же номере высылается „Справочная книга земледельца“, издание 3-е, стоящая в отдельной продаже 2 р., и при доплате 3 р. 75 к. — Юбилейное собрание сочинений проф. А. Г. Догренко, в 2-х томах, стоящее в отдельной продаже 6 р. 75 к.

Ежемесячный популярный журнал
„Садоводство и Огородничество“
Под редакцией С. И. ЗАЙЦЕВА, проф. С. М. РЫТОВА, директора Тимирязевской семенной контрольной станции И. П. ПАВЛОВА и Б. И. ДУБЕЛЬТА.

Цель журнала — дать практически сведения и почетные извещения по садоводству, огородничеству и животноводству, а также по вопросам коллективизации и кооперации указанных отраслей хозяйства. В отделе „Почтовый ящик“ всем подписчикам будут даваться бесплатные ответы на запросы.

ПОДПИСНАЯ ЦЕНА: на год — 3 р., на полгода — 1 р. 55 к., на 3 мес. — 85 к.

Для годовых подписчиков при доплате 50 к. немедленно высылается „Справочная книга земледельца“, 3-е изд. 3 „Справочной книге земледельца“ — 40 статей лучших современных специалистов-практиков по животноводству, садоводству, огородничеству и пр. отрасли с. х. и свыше 300 стр. большого формата с многочисленными иллюстрациями. В отдельной продаже книга стоит 2 р.

КАТАЛОГ ИЗДАТЕЛЬСТВА высылается за 5-коп. марку

АДРЕС: Москва, 6, Садовая-Триумфальная, 10, Издательство Московск. зем. отдел.

ЗУБНАЯ ПАСТА
КОМОДИТ
АКО
ЛАБОРАТОРИЯ КООПЕРАТИВА
ИЛЕН-ПОСКОЯ
МОСКВА, УЛ. ПЕТРОВКА, Д. 15, СТА. 10

Эгубленныя і Украдзеныя дакуманты лічыць неапраўднымі

Кандыдацкая карта № 306 Балуева Н. П., выд. Уладзіслаўскай арганіз. ВКП(б). 816

Цл. кніжка № 2492 Шульман Э. М., выд. Менкуспрамярэдитама. 817

Членская кніжка Крэзо А. А., выд. саюзам будаўнікоў. 818

Вайсковая кніжка Лойна І. В., выд. 5 стр. палном. 819

Кааперац. кніжка Рована А., выд. МЦРК. 820

Сіржавая карта Яэль Л. Н., выд. Менскай біржы працы. 821

Пашпарт Дубінец А. М., выд. Менскай міліцыяй. 822

Кааперац. кніжка Сапуна Д. П., выд. МЦРК. 823

Ленавая кніжка Гарадзенскага Л., выд. Менстрахкасай. 824

Пошт пуб- 50 кап. лінацыі аб згубе дакуманту

ПОШТА ПРЫМАЕ НА ўсе газеты і часопісі,
не выключаючы выдавччу выда-
вецтва

„ИЗВЕСТИЯ ЦИК“ і „ПРАВДА“
У Менску званаце па тэлефону 5-33 і 9-96,
да вас прыдзе супрацоўнік газетнага бюро для прыёму заказу.

Пошта нясе поўную адказнасць за падпіску, прынятую ёю і яе лістаносцамі, газетаносцамі і паасобнымі ўпоўнаважанымі.

Прыём падпіскі ў газетным бюро, другі паверх, памяшканьне пошты з 9 г. да 21 гадзіны,
на тэлеграфіе круглыя суткі.

Ячэйкі, фабзаўкомы, мясцкомы і зборшчыкі падпіскі!
Не забудзьцеся, што да канца году ЗАСТАЛОСЯ ТОЛЬКІ 3 ДНІ!

Паспяшэцеся здаць сьпісы падпісчыкаў на газету „Зьвязда“, каб сваячасова здаволіць падпісчыка з 1-га студзеня.

Газета „Зьвязда“ з дадаткам часопісі „Большавік Беларусі“
НА МОСКВІ КАШТУЕ **1 р. 10 н.**

ЭГУБЛЕНА КРУГЛАЯ ПЯЧАТКА „СМЫЧКА“
Учэбскага сьважэцкага т-ва
Лічыць неапраўданай